

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 4C/25/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8619201196
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Frigová
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2021:8619201196.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník sudkyňou JUDr. Annou Frigovou v spore žalobcu J. I., nar. X.X.XXXX, bytom X. XXX/XX, XXX XX T., štátny občan SR, zastúpenej JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom Nám. SNP 7, 091 01 Stropkov proti žalovanej Orange Slovensko, a. s., so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, zastúpenej Advokátska kancelária Branislava Máčaja, s.r.o., so sídlom Bajkalská 5, 831 04 Bratislava, IČO: 46 759 875, o ochranu osobnosti, takto

rozhodol:

- I. Zamietá námietku miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Svidník uplatnenú žalovanou.
- II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 3 300 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
- III. Vo zvyšku žalobu zamietá.
- IV. Žalobcovi priznáva proti žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 2.7.2019 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške po 5 000 eur a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že bol v rokoch 2011 a 2012 klientom žalovanej, pretože na základe zmluvy o pripojení, ktorú so žalovanou uzatvoril, využíval jej služby telekomunikačného operátora. Vo vzťahu k žalovanej vystupoval žalobca ako fyzická osoba (nepodnikateľ), ide teda o spotrebiteľa (osobitnú skupinu subjektov práva), ktorý je v zmluvnom vzťahu s dodávateľom (žalovanou) v znevýhodnenom postavení slabšej zmluvnej strany. Dňa 26.1.2012 bol obchodným zástupcom žalovanej vyhotovený dokument pod názvom „Žiadosť o znovupripojenie SIM karty“, ktorý obsahoval najdôležitejšie osobné údaje žalobcu. Dňa

4C/25/2019

-2-

9.2.2017 bol tento dokument spoločne s ďalšími originálnymi dokumentmi klientov žalovanej nájdený nepovolanou osobou v neuzamknutom sklade na papierový odpad v Stropkove a Úrad na ochranu osobných údajov neskôr kvalifikoval tento skutok v administratívnom konaní vedenom proti obchodnému zástupcovi žalovanej z hľadiska ochrany osobných údajov ako bezpečnostný incident. Žalobcu je možné považovať za dotknutú osobu, ktorej definícia je vymedzená v § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej ZOOÚ), ktorý je už v súčasnej dobe neúčinný (nový zákon o ochrane osobných údajov č. 18/2018 Z. z.), avšak pre posúdenie práv, povinností a zodpovednosti pri spracúvaní osobných údajov žalobcu žalovanou je nutné na vec aplikovať doterajší

(aktuálne neúčinný) právny predpis. Žalovanú spoločnosť Orange Slovensko a. s. možno považovať za prevádzkovateľa v zmysle § 4 ods. 2 písm. b) ZOOÚ. Zastáva názor, že žalovaná nesie voči nemu objektívnu súkromnoprávnu zodpovednosť za situáciu, že pri spracúvaní jeho osobných údajov prostredníctvom spoločnosti ELSIG s.r.o., Biela Voda 1054/11, 060 01 Kežmarok, IČO: 47 709 014 (ďalej ELSIG s.r.o.) nebolo postupované pri manipulácii s nimi a pri ich likvidácii v súlade so zákonom (§ 17, § 19 ZOOÚ), čím boli flagrantným spôsobom porušené ustanovenia zákona o ochrane osobných údajov a tým porušené právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného života žalobcu pri spracúvaní jeho osobných údajov. Žalobca sa preto touto žalobou domáha svojho práva na ochranu osobnosti v zmysle ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka voči žalovanej, ktorá objektívne (bez nevyhnutnosti preukazovať jej zavinenie), na základe skutkového stavu uvedeného v tejto žalobe, zodpovedá za porušenie a ohrozenie osobnostných práv žalobcu. Tým je založená aktívna a pasívna vecná legitímácia strán tohto konania.

2. Žalobca v žalobe uviedol, že dňa 9.2.2017 R. T. našiel v Stropkove, za budovou na Hlavnej ul. č. 60, v ktorej sídli značková predajňa Orange Slovensko, a. s. v neuzamknutom priestore určenom na skladovanie papierového odpadu medzi papierovým odpadom aj archívnu krabicu, v ktorej sa nachádzalo množstvo originálnych písomností s osobnými údajmi zákazníkov spoločnosti Orange Slovensko, a. s., vrátane originálu písomnosti označenej ako „Žiadosť o vydanie novej SIM karty a potvrdenie o jej prevzatí“ zo dňa 20.4.2012, na ktorej sa nachádzali osobné údaje žalobcu, ale aj originály písomností s osobnými údajmi ďalších zákazníkov (klientov žalovanej). V nájdenej archívnej krabici ARCHIVE BOX, TYP 1/75, na bočnej strane ktorej je rukou napísané „ID 35OGPBO1 ORANGE SLOVENSKO, a. s. CHYBNÉ SIM KARTY VÝMENA 2011, 8.11.2011 - 3.11.2012“ sa nachádzali prevažne písomnosti s názvom: „Žiadosť o vydanie novej SIM karty a potvrdenie o jej prevzatí“, „Výmena SIM karty“ a „Žiadosť o znovupripojenie SIM karty“. Predmetná archívna krabica s nájdenými písomnosťami bola ako dôkazný materiál odovzdaná Marošom Senajom (nálezca a zároveň jedna z dotknutých osôb) advokátovi JUDr. Ambrózovi Motykovi, ktorý bol splnomocnený právnym zastupovaním vo veci neoprávneného zásahu do súkromného života dotknutých osôb v súvislosti so spracovávaním osobných údajov spoločnosťou Orange Slovensko, a. s. Právny zástupca vyzval v mene viacerých dotknutých osôb (mimo žalobcu) spoločnosť Orange Slovensko, a. s. v súvislosti s jej protiprávnym zásahom do práv žalobcu na mimosúdne rokovanie, pri ktorom požadoval písomné ospravedlnenie, finančnú satisfakciu a náhradu nákladov právneho zastupovania. Na základe predmetného listu sa spoločnosť Orange Slovensko, a. s. prostredníctvom právneho zástupcu Mgr. Branislava Máčaja, advokáta a konateľa spoločnosti Advokátska kancelária Branislava

4C/25/2019

-3-

Máčaja, s.r.o., Bajkalská 5, 831 04 Bratislava listom zo dňa 16.3.2017 ospravedlnila dotknutým osobám za vzniknutú situáciu a ubezpečila ich, že urobí všetko preto, aby sa v budúcnosti takáto situácia neopakovala. Zároveň odmietla zaplatať finančnej satisfakcie s odôvodnením, že „prípadný“ zásah do osobnostných práv dotknutých osôb nedosiahol takú intenzitu a následky s ohľadom na ich súkromný život, aby boli odôvodnené úvahy nad poskytnutím náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Policajt Obvodného oddelenia PZ v Stropkove prijal dňa 20.2.2017 oznámenie IgN., ktorý je vedúcim značkovej predajne spoločnosti Orange Slovensko, a. s. sídliacej na Ul. Hlavnej č. 60, v Stropkove, v objekte bývalého hotela Tokajík a zároveň zamestnancom obchodného zástupcu žalovanej, spoločnosti ELSIG s.r.o. vo veci krádeže písomností určených na skartovanie zo skladu za predajňou Orange Slovensko, a.s. na Ul. Hlavnej v Stropkove. Igor X. na Obvodnom oddelení Policajného zboru v Stropkove v konaní ČPS: ORPZ - SK- OPP5 - 77 /2017- P v podanom oznámení uviedol, že „dňa 20.2.2017 zistil, že zo skladu, ktorý sa nachádza hneď za predajňou, bol ukradnutý jeden igelitový mech o objeme 60 l, ktorý bol plný tlačív s osobnými údajmi ich klientov a tento bol určený na skartovanie“. Tento krok S. X. bol podľa žalobcu len reakciou na zanedbanie si vlastných povinností súvisiacich so spracovávaním osobných údajov klientov spoločnosti Orange Slovensko a. s. pri likvidácii ich osobných údajov. Z fotodokumentácie vyplýva, že sklad na papierový odpad, v ktorom boli originálne písomnosti s osobnými údajmi klientov spoločnosti Orange Slovensko, a. s. nájdené, nebol dlhodobo uzamykaný, pretože tento sklad využívalo viacero podnikateľských subjektov sídliacich v predmetnom polyfunkčnom objekte (bývalý hotel Tokajík v Stropkove). Túto skutočnosť potvrdil aj Igor X., ktorý uviedol: „Keďže sklad využívajú aj iní predajcovia z daného objektu, dosť často sa stáva, že sklad zostane po určitý čas neuzamknutý“. OO PZ v Stropkove odstúpilo svoj spisový materiál ČPS:

ORPZ-SK-OPP5-77/2017-P Úradu na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky, Hraničná 12, 820 07 Bratislava 27 (ďalej Úrad alebo ÚOOÚ SR), ktorý podľa obsahu vyhodnotil tento spisový materiál ako podnet a pod č. 00777/2017-Os začal konanie o ochrane osobných údajov pre podozrenie z porušenia ustanovení zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov voči spoločnosti ELSIG s.r.o., ktorá vykonáva obchodné zastúpenie spoločnosti Orange Slovensko, a. s. v značkovej predajni na Ul. Hlavná 60 v Stropkove.

3. Žalobca k žalobe doložil aj Rozhodnutie Úradu zo dňa 16.8.2017 číslo: 00777/2017-Os-17, v ktorom bolo konštatované, že spoločnosť ELSIG s.r.o. porušila ustanovenie § 17 ods. 1 a § 19 ods. 1 zákona tým, že „pri likvidácii dokumentov obsahujúcich osobné údaje klientov spoločnosti Orange Slovensko a.s. v rozsahu meno a priezvisko klienta (obchodné meno), adresa, rodné číslo (IČO), telefónne číslo, číslo OP, pridelené číslo, číslo SIM karty, účastnícke číslo, podpis klienta a podpis povereného pracovníka ako aj informácie o predajnom mieste nepostupovala s náležitou starostlivosťou, pričom tieto boli uložené v archívnej krabici s označením ARCHIVE BOX, TYP 1/75, na bočnej strane, ktorej je rukou napísané „ID 35OGPBO1 ORANGE SLOVENSKO, a.s. CHYBNÉ SIM KARTY VÝMENA 2011, 8.11.2011 - 3.11.2012“ (ďalej len „archívna krabica“) a umiestnené v sklade na papierový odpad nachádzajúceho sa za budovou, v ktorej sídli predajňa Orange Slovensko, a. s. na Ul. Hlavná 60 v Stropkove...“, pričom Úrad neuložil spoločnosti ELSIG s.r.o. opatrenie na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku, keď konštatoval, že sprostredkovateľ v priebehu konania preukázal plnenie povinnosti vyplývajúcich mu z ustanovení zákona a následne po bezpečnostnom incidente nanovo prijal bezpečnostné opatrenia a tým uloženie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku už

4C/25/2019

-4-

nebolo v danom prípade dôvodné a účelné. Následne Úrad rozhodnutím zo dňa 22.12.2017 číslo: 01515/2017-Os-9 uložil sprostredkovateľovi - obchodnému zástupcovi žalovanej, spoločnosti ELSIG s.r.o. za porušenie povinnosti v súvislosti s bezpečnosťou spracúvania osobných údajov v súvislosti s likvidáciou dokumentov pokutu vo výške 5 000 eur, pričom skutok vo výrokovej časti citovaného rozhodnutia bol ustálený takto: „za porušenie povinnosti podľa § 19 ods. 1 zákona, ktorého sa sprostredkovateľ v priebehu mesiacov január a február 2017 dopustil porušením bezpečnosti spracúvania osobných údajov v súvislosti s likvidáciou dokumentov obsahujúcich osobné údaje klientov spoločnosti Orange Slovensko a. s. v rozsahu meno a priezvisko klienta, adresa, rodné číslo, telefónne číslo, číslo OP, pridelené číslo, číslo SIM karty, účastnícke číslo, podpis klienta a podpis povereného pracovníka ako aj informácie o predajnom mieste, uložením predmetných dokumentov nachádzajúcich sa v archívnej krabici s označením ARCHIVE BOX, TYP 1/75 s nápisom „ID 35OGPBO1 ORANGE SLOVENSKO, a. s. CHYBNÉ SIM KARTY VÝMENA 2011, 8.11.2011 - 3.11.2012“ (ďalej len „archívna krabica“) do neuzamknutého skladu na papierový odpad nachádzajúceho sa za budovou, v ktorej sídli predajňa Orange Slovensko, a. s. na Ul. Hlavná 60 v Stropkove, čím osobné údaje dotknutých osôb vystavil možnosti neoprávneného sprístupnenia neobmedzenému okruhu subjektov a z ktorého bola uvedená archívna krabica začiatkom mesiaca február 2017 odnesená Mal., čím došlo k neoprávnenému sprístupneniu osobných údajov dotknutých osôb v počte cca 400, pričom táto krabica bola následne menovaným odovzdaná jeho právnomu zástupcovi.“ Proti citovanému rozhodnutiu podala spoločnosť ELSIG s.r.o. rozklad, ktorý bol rozhodnutím predsedníčky ÚOOÚ SR zo dňa 9.3.2018 č. k. 00103/2018-Op-7 zamietnutý a rozhodnutie o uložení pokuty z 22.12.2017 bolo potvrdené. Úrad začal administratívne konanie (konanie o ochrane osobných údajov) na základe podnetu spoločnosti Orange Slovensko, a. s. aj proti advokátovi JUDr. Ambrózovi Motykovi, ktorý zastupuje a chráni práva a právom chránené záujmy dotknutých osôb v súvislosti s porušovaním ochrany osobných údajov. Konanie proti advokátovi bolo vedené pod č. 00780/2017-Os a rozhodnutím Úradu zo dňa 8.9.2017 číslo: 00780/2017-Os-11 bolo zastavené. Na návrh nálezcu dokumentov R. T. bolo Úradom vedené administratívne konanie v tejto veci aj proti žalovanej. Rozhodnutím Úradu zo dňa 23.8.2018 číslo: 00144/2018-Os-21 v spojení s rozhodnutím predsedníčky Úradu o rozklade zo dňa 22.11.2018 č. k. 00465/2018-Op-4 bolo administratívne konanie o ochrane osobných údajov proti žalovanej zastavené. Táto skutočnosť však neznamená zánik občianskoprávnej zodpovednosti žalovanej voči dotknutým osobám za zásah do ich súkromného života pri spracovávaní osobných údajov dotknutých osôb, pretože občianskoprávna zodpovednosť je založená na princípe objektívnej zodpovednosti. Práve osoba, v mene ktorej a v záujme ktorej sa osobné údaje fyzických osôb

spracúvajú, musí niesť objektívnu súkromnoprávnu zodpovednosť voči fyzickým osobám za zásah do ich súkromia v dôsledku protiprávneho spracúvania osobných údajov.

4. Žalobca v žalobe ďalej tvrdí, že v súčasnej informačnej spoločnosti sú osobné údaje vstupnou bránou do súkromia každej osoby, preto naliehavá spoločenská potreba na ich dôslednej ochrane nachádza adekvátne vyjadrenie v únijnom, ale aj vnútroštátnom práve. Európsky súd pre ľudské práva a Súdny dvor Európskej únie vo svojej judikatúre opakovane zdôraznili, že súčasťou práva na rešpektovanie súkromného života je i ochrana osobných údajov. Svojím obsahom a povahou možno právo na ochranu osobných údajov a právo na súkromný život zaradiť medzi základné ľudské práva a slobody, ktoré sú garantované

4C/25/2019

-5-

medzinárodnými konvenciami a v podmienkach Slovenskej republiky Ústavou SR a príslušnou vnútroštátnou právnou úpravou.

5. Z uvedeného skutkového stavu je podľa žalobcu celkom evidentné, že v súvislosti so spracovávaním osobných údajov žalobcu spoločnosťou Orange Slovensko, a. s. (žalovaná) prostredníctvom sprostredkovateľa, ktorý je zároveň obchodným zástupcom žalovanej (spoločnosťou ELSIG s.r.o.) došlo v mesiacoch január a február 2017 z pohľadu administratívnej zodpovednosti k bezpečnostnému incidentu, za ktorý administratívne (v rovine verejného práva) zodpovedá obchodný zástupca žalovanej, avšak občianskoprávne (v rovine práva súkromného), teda voči osobám, ktorých osobné údaje boli zneužitá, zodpovedá žalovaná, pretože osobné údaje boli spoločnosťou ELSIG s.r.o. spracovávané v jej mene. Z tohto dôvodu musí práve žalovaná niesť občianskoprávnu zodpovednosť za zásah do súkromného života žalobcu, ktorý vznikol v dôsledku spracúvania osobných údajov žalobcu pre potreby žalovanej v rozpore so zákonom. Je potrebné zdôrazniť, že originálna listina s osobnými údajmi žalobcu bola od roku 2014 až do mesiaca január 2017 neodborne odložená v archívnej krabici v sklade za tovarom značkovej predajne žalovanej v Stropkove spoločne s cca 480 ďalšími originálnymi listinami klientov žalovanej. V januári 2017 umiestnil vedúci značkovej predajne Orange predmetnú archívnu krabicu plnú originálnych písomností s osobnými údajmi klientov žalovanej do neuzamknutého skladu na papierový odpad, do ktorého mal prístup neobmedzený počet osôb a dňa 9.2.2017 túto archívnu krabicu v neuzamknutom sklade našiel Maroš T. a odniesol ju aj s písomnosťami do advokátskej kancelárie JUDr. Ambróza Motyku v Stropkove. Originálna písomnosť týkajúca sa žalobcu obsahovala tieto jeho osobné údaje: meno a priezvisko, adresu bydliska, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu, telefónne číslo, číslo SIM karty, vlastnoručný podpis. Uvedené osobné údaje obsahujú najdôležitejšie identifikátory každej fyzickej osoby. Medzi protizákonne likvidovanými a sprístupnenými osobnými údajmi žalobcu bol aj údaj o rodnom čísle ako všeobecne použiteľnom identifikátore osobitnej kategórie zákonom zvlášť chránených osobných údajov. Rodné číslo je v zmysle zákona č. 301/1995 Z. z. o rodnom čísle v znení neskorších predpisov „trvalým identifikačným osobným údajom fyzickej osoby, ktorý zabezpečuje jej jednoznačnosť v informačných systémoch“. Žalobca vyslovuje presvedčenie, že vzhľadom k technickému charakteru neoprávneného sprístupnenia písomnosti, použitie rodného čísla v tejto písomnosti ani nebolo nevyhnutným. Osobné identifikačné údaje ako meno, priezvisko (prípadne akademický titul) doplnené o číslo identifikačného dokladu (občianskeho preukazu), ale hlavne o rodné číslo ako jedinečný a trvalý identifikátor konkrétnej osoby spoločne s osobnými kontaktnými údajmi (adresa bydliska a telefónne číslo) v kombinácii s osobným biometrickým údajom, ktorým je vlastnoručný podpis dokonale, jednoznačne a nezameniteľne identifikujú žalobcu (ale aj každú inú fyzickú osobu), preto sú hodné osobitnej ochrany a ich zneužitie neoprávneným sprístupnením nepovolaným osobám predstavuje vážny zásah do integrity žalobcu. Tým, že osobné údaje žalobcu a ďalších stoviek klientov žalovanej sa najmenej v období od 25.1.2017 do 9.2.2017 nachádzali v neuzamknutom sklade na papierový odpad za značkovou predajňou žalovanej v Stropkove, kde ich v rozpore s predpismi o ochrane osobných údajov umiestnil vedúci značkovej predajne žalovanej v Stropkove, boli tieto osobné údaje vystavené možnosti neoprávneného sprístupnenia neobmedzenému okruhu subjektov. Existovalo pritom vysoké riziko zneužitia osobných údajov ich nelegálnou manipuláciou s dopadom na materiálnu, prípadne nemateriálnu sféru žalobcu a ďalších dotknutých osôb. Len príkladmo možno spomenúť rozličné obchody uzatvárané na diaľku (online kúpa tovaru na splátky, online poskytnutie

4C/25/2019

-6-

spotrebiteľského úveru), prípadne zneužitie osobných údajov na podpísanie petície, pre telemarketing, krádež identity alebo kyberšikana. Všetky takéto aktivity sú zásahmi do práva na súkromie a sebareprezentáciu v elektronickom priestore. Na úspešné uplatnenie práva na ochranu osobnosti sa nevyžaduje vyvolanie následkov, ale stačí, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené ustanovením § 11 OZ. „Základnou hmotnoprávnou podmienkou vzniku zodpovednosti podľa ust. § 13 OZ je, aby zásah bol objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcu buď v porušení, alebo len v ohrození osobnostného práva fyzickej osoby, pokiaľ ide o jej fyzickú a morálnu integritu“ (Rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 22.6.2006, sp. zn. 30Cdo 2914/2005). Občianskoprávna zodpovednosť a administratívna zodpovednosť za porušenie ochrany osobných údajov sú podľa tvrdenia žaloby dve stránky tej istej mince. Administratívnu zodpovednosť za porušenie ochrany osobných údajov skúma a kontroluje na to povolaný orgán štátu (Úrad na ochranu osobných údajov), ktorý nástrojmi verejného práva chráni fyzické osoby pred neoprávneným zasahovaním do ich súkromného života pri spracúvaní ich osobných údajov a zároveň upravuje práva, povinnosti a zodpovednosť subjektov, ktoré osobné údaje fyzických osôb v zmysle vnútroštátnej a únijnej úpravy spracovávajú. Za bezpečnostný incident, ktorý tvorí skutkový základ tejto žaloby, už bol administratívne Úradom postihnutý sprostredkovateľ, spoločnosť ELSIG s.r.o., ktorý ako obchodný zástupca žalovanej v jej mene spracovával osobné údaje klientov žalovanej v rozpore s právnymi predpismi. Za to mu bola právoplatne uložená, v žalobe citovaným rozhodnutím, pokuta vo výške 5 000 eur. Občianskoprávna zodpovednosť žalovanej za zásah do súkromia žalobcu má objektívny charakter, ktorý vyplýva z ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka ako generálnej klauzuly ochrany osobnosti v súkromnom práve. „Zamestnanec, prípadne iná použitá osoba nezodpovedá osobne priamo postihnutej fyzickej osobe; za nemajetkovú ujmu zodpovedá právnická alebo fyzická osoba, ktorá takúto osobu na svoju činnosť použila („použitá“ osoby zodpovedajú len v tzv. vnútornom vzťahu)“ (Rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 3. októbra 2011, sp. zn. 30Cdo 1509/2011), „Ak bol neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby spôsobený niekým, kto bol použitý právnickou alebo inou fyzickou osobou k realizácii činnosti tejto právnickej či inej osoby, pričíta sa neoprávnený zásah samotnej fyzickej či inej právnickej osobe“ (Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 2712/2005 citovaný v publikácii Števec, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. §1- 450. Komentár Praha: C.H. Beck, 2015, na strane 68). „Pokiaľ bol neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby (§ 11 a nasl. Občianskeho zákonníka) spôsobený niekým, kto bol použitý právnickou osobou na realizáciu činnosti tejto právnickej osoby, považuje sa takýto zásah za zásah spôsobený priamo právnickou osobou. Pre posúdenie, či išlo o takúto činnosť, je určujúca existencia miestneho, časového a vecného vzťahu k plneniu danej činnosti“ (Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 228/2012 citovaný v publikácii Števec, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1-450. Komentár. Praha: C.H. Beck, 2015, na strane 75). Občianskoprávna zodpovednosť žalovanej je podľa žalobcu daná, pretože existencia zásahu do osobnostných práv žalobcu popísaným bezpečnostným incidentom objektívne spôsobilým vyvolať nemajetkovú ujmu bola preukázaná. Zásah do práv žalobcu je konaním protiprávnym a existuje príčinná súvislosť medzi týmto neoprávneným zásahom a vznikom nemajetkovej ujmy. V konkrétnom prípade žalovaná zodpovedá za to, že právo na ochranu súkromia žalobcu bolo protiprávnym spracúvaním osobných údajov (nepripustnou likvidáciou osobných údajov a ich neoprávneným sprístupnením nepovolaným osobám) porušené, právo na ochranu súkromia žalobcu bolo

4C/25/2019

-7-

aj významne ohrozené vysokým rizikom nelegálnej manipulácie s osobnými údajmi nepovolanými osobami s možnými dopadmi v majetkovej aj nemajetkovej sfére žalobcu. Je pravdou, že žalovaná spoločnosť Orange Slovensko, a. s. prostredníctvom právneho zástupcu, advokáta Mgr. Branislava Máčaja sa v súvislosti s predmetným bezpečnostným incidentom listom zo dňa 16.3.2017 dotknutým osobám, ktoré navrhovali mimosúdne riešenie veci (bez žalobcu) ospravedlnila za vzniknutú situáciu a ubezpečila ich, že urobí všetko preto, aby sa v budúcnosti takáto situácia neopakovala, avšak zároveň odmietla zaplatať finančnej satisfakcie s odôvodnením, že zásah do osobnostných práv nedosiahol takú intenzitu a následky s ohľadom na ich súkromný život, aby boli odôvodnené úvahy nad poskytnutím náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. S týmto názorom žalovanej nemožno súhlasiť, pretože v súčasnej dobe je ochrana osobných údajov a ich možné zneužitie mimoriadne vážnou témou, ktorá v spoločnosti významne rezonuje [Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2016/679 (GDPR) a nový zákon o ochrane osobných údajov č. 18/2018 Z. z.].

6. Predmetný bezpečnostný incident pri porušení ochrany osobných údajov a zásahu do súkromného života žalobcu a ďalších stoviek klientov žalovanej dosahuje mimoriadnu intenzitu a rozsah, preto len ospravedlnenie žalovanej sa javí ako absolútne neadekvátne forma satisfakcie. Tento zásah do osobnostných práv žalobcu je vážnym súkromnoprávnym deliktom, za ktorý zodpovedá žalovaná a ktorý je nevyhnutné napraviť aj primeraným finančným zadosťučinením (§ 13 ods. 2, 3 OZ). Určenie primeranej výšky satisfakcie je vecou sudcovskej úvahy, v rámci ktorej súd zohľadňuje od prípadu k prípadu významné okolnosti konkrétneho porušenia práva. V predmetnej veci žalobca žiada finančnú satisfakciu vo výške 5 000 eur, ktorej výšku odôvodňuje: i) značnou intenzitou porušenia a ohrozenia osobnostných práv vzhľadom k veľkému množstvu osobných údajov, ktoré boli protiprávne spracúvané, ii) kategóriou neoprávnene sprístupnených osobných údajov (rodné číslo a vlastnoručný podpis ako osobitná kategória zákonom zvlášť chránených osobných údajov), iii) výnimočným rozsahom bezpečnostného incidentu, ktorý sa týka viac než 400 dotknutých osôb, iv) časom trvania protiprávneho konania, v) osobou žalovanej, ktorá je na slovenskom trhu jedným z najväčších telekomunikačných operátorov a spracúva osobné údaje státisícov svojich klientov. Rozsah, intenzitu, význam a dôsledky bezpečnostného incidentu výstižným spôsobom pomenovala predsedníčka Úradu na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky v odôvodnení svojho rozhodnutia o rozklade zo dňa 9.3.2018 č. k. 00103/2018-Op-7, ktorým potvrdila rozhodnutie o uložení pokuty obchodnému zástupcovi (sprostredkovateľovi) žalovanej zo dňa 22.12.2017 č. k. 01515/2017-Os-9: „... je potrebné poukázať na kategóriu neoprávnene sprístupnených osobných údajov, keďže zmluvná dokumentácia obsahovala aj údaje o rodných číslach klientov spoločnosti Orange ako dotknutých osôb, čím došlo k ohrozeniu citlivého osobného údaju vo forme jedinečného identifikátora dotknutej osoby, ktorému zákon č. 122/2013 Z. z. poskytuje zvýšenú ochranu. Negatívnym následkom neoprávneného sprístupnenia je samotný vznik rizika pre práva a slobody fyzických osôb, a to najmä strata kontroly nad svojimi osobnými údajmi a ďalšie riziká s rôznym stupňom pravdepodobnosti a závažnosti, ktoré by mohli čo i len viesť k ujme, či už majetkovej alebo nemajetkovej, a to najmä pokiaľ takáto spracovateľská operácia môže viesť napríklad ku krádeži totožnosti, podvodu alebo finančnej strate, poškodeniu dobrého mena, strate dôvernosti osobných údajov, alebo akémukoľvek hospodárskemu alebo sociálnemu znevýhodneniu. Predmetné spracúvanie zahŕňalo veľké množstvo citlivých osobných údajov a malo, alebo čo i len mohlo mať negatívne dôsledky na veľký počet dotknutých osôb. Predsedníčka úradu dopĺňa závery prvostupňového orgánu a poukazuje aj 4C/25/2019

-8-

na čas trvania protiprávneho konania, a to približne od roku 2014, kedy došlo k preberaniu značkovej predajne spoločnosti Orange a k uloženiu pokyny ku likvidácii nájdenej dokumentácie, ktorý ale vedúcim zamestnancom nebol splnený a namiesto toho bola archívna krabica neodborne odložená v sklade za tovarom značkovej predajne, teda v rozpore s nastavenými procesmi a postupmi archivácie do mesiaca február 2017, kedy došlo k samotnému vzniku bezpečnostného incidentu. Počas celého tohto obdobia bola archívna krabica nezabezpečená a vedúcim zamestnancom a samotným sprostredkovateľom nepovšimnutá“. V neposlednom rade by súd pri určovaní výšky relutárnej náhrady mal zohľadniť aj postoj žalovanej k tomuto bezpečnostnému incidentu, pretože žalovaná rozsah, intenzitu a spoločenské dôsledky tohto bezpečnostného incidentu značne zľahčuje až bagatelizuje. Z dôvodov vyššie uvádzaných, ale aj z dôvodu dôležitosti uvedomenia si významu porušeného práva je spravodlivé, aby požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy pre žalobcu plnila vo vzťahu k žalovanej nielen funkciu satisfakčnú, ktorá je hlavnou funkciou náhrady nemajetkovej ujmy, ale aj funkciu sankčnú (vedľajšiu) a bola tak nástrojom špeciálnej, ale aj generálnej prevencie pri obdobných zásahoch do osobnostných práv občanov. „Primerané zadosťučinenie je jednou z civilnoprávných sankcií, ktorá má odrádzať rušiteľa chránených osobnostných statkov a jeho možných nasledovníkov od protiprávneho konania, a tak byť nástrojom špeciálnej aj generálnej prevencie, čo vyžaduje, aby išlo o sankciu patrične dôraznú a dostačujúcu (primeranú) aj z tohto hľadiska“ (nález Ústavného súdu ČR zo 6.3.2012, sp. zn. I. ÚS 1586/09).

7. Žalovaná v písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 19.12.2019 uviedla, že namieta podľa § 41 CSP miestnu príslušnosť Okresného súdu Svidník. Z petity žaloby, ako aj jej odôvodnenia je bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že ide o žalobu na ochranu osobnosti. Miestne príslušným súdom na konanie v prvej inštancii v prípade žaloby na ochranu osobnosti je podľa § 13 CSP všeobecný súd žalovanej, to jest v tomto prípade Okresný súd Bratislava II. Žalobca v žalobe len konštatuje, že vo vzťahu k

žalovanej ide o spotrebiteľa, teda o osobitný subjekt práva, ktorý je v zmluvnom vzťahu so žalovanou ako dodávateľom v znevýhodnenom postavení slabšej zmluvnej strany, čím zrejme odôvodňuje podanie žaloby na inak nepríslušnom Okresnom súde Svidník. Podľa § 19 písm. d) CSP popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode má adresu trvalého pobytu žalobca, ktorý je spotrebiteľom, ak ide o spotrebiteľský spor alebo o konanie v sporoch týkajúcich sa spotrebiteľského rozhodcovského konania. Podľa § 290 CSP spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou. Zvýšená miera procesnej ochrany spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch sa prejavuje dôslednou diferenciáciou medzi spotrebiteľskými spormi a inými prípadnými spormi, ktoré môže spotrebiteľ viesť s dodávateľom. Má za to, že v prípade žaloby na ochranu osobnosti ide práve o takýto iný spor a nie o spotrebiteľský spor. Spor na ochranu osobnosti rozhodne nie je druhom sporu, ktorý by vyplýval zo spotrebiteľskej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovanou. Pokiaľ ide o súvislosť žalobcom tvrdeného zásahu do jeho osobnostných práv so spotrebiteľskou zmluvou (zmluvy o pripojení uzatvorenej medzi žalobcom a žalovanou), táto podľa žalovanej neexistuje. Za spotrebiteľský spor možno považovať spor o otázke týkajúcej sa spotrebiteľskej zmluvy, napr. či zmluva vznikla, či je platná, otázky výkladu obsahu spotrebiteľskej zmluvy, náhrady škody, nárokov na vydanie bezdôvodného obohatenia, nároky z vád tovaru a pod., to jest nároky, ktoré vznikli alebo majú svoj pôvod v relatívnom (záväzkovom) vzťahu - spotrebiteľskej zmluve. Súvislosť uplatneného nároku

4C/25/2019

-9-

so spotrebiteľskou zmluvou musí byť tak právna, ako aj vecná. V prípade práva na ochranu osobnosti ide o špecifický nárok, ktorým disponuje každá fyzická osoba zo zákona, existencia tohto práva teda nijako nesúvisí so spotrebiteľskou zmluvou (zmluvou o pripojení) uzatvorenou medzi žalovanou a žalobcom, skutočnosť, že strany uzatvorili spotrebiteľskú zmluvu je v tomto prípade podružná, právny základ ich nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vyplýva z iného právneho vzťahu, resp. má iný právny základ a súvislosť ako spotrebiteľská zmluva (zmluva o pripojení), ktorú žalobca a žalovaná uzatvorili. Ochrana osobnosti a s ňou spojené práva a nároky fyzickej osoby, vrátane nárokov fyzickej osoby v prípade neoprávneného zásahu do týchto jej osobnostných práv, nemajú v žiadnom prípade svoj právny základ a súvislosť v akomkoľvek záväzkovom vzťahu, vrátane spotrebiteľského. Tieto práva - právo na život, zdravie, občiansku česť, meno a prejavy osobnej povahy, totiž existujú samostatne, neboli založené (nevznikli) záväzkovým vzťahom a neodvíjajú svoju existenciu od záväzkového vzťahu ani s ním nesúvisia. Ide o práva všeobecné (nie záväzkové - relatívne), ktoré a priori patria každej fyzickej osobe, lebo sú prejavom ľudskej osobnosti vo vzťahu k ostatným subjektom s rovnakým právnym postavením. K týmto právam bez akýchkoľvek pochybností patrí aj právo na ochranu osobných údajov, ktoré je možné považovať za súčasť práva na rešpektovanie súkromného života. Tieto práva vznikajú každej fyzickej osobe jej narodením. Tieto práva majú absolútnu povahu, to jest pôsobia erga omnes, to znamená voči neobmedzenému a neurčitému okruhu všetkých ostatných subjektov práv. Naproti tomu práva záväzkové (vrátane spotrebiteľskej zmluvy), sú tzv. relatívne práva, ktoré od počiatku smerujú iba proti určitej osobe alebo niektorým určitým osobám a vznikajú z dôvodov daných medzi zúčastnenými stranami (napr. z určitej zmluvy, z protiprávneho konania a pod.). Dôvodom vzniku záväzkov sú právne skutočnosti (právne a protiprávne úkony a iné zákonom uznané dôvody). Záväzky preto patria do kategórie relatívnych subjektívnych práv, čím sa odlišujú od práv na ochranu osobnosti, ktoré sú právami absolútnymi, ktoré pôsobia všeobecne voči ostatným subjektom bez toho, aby tu bol osobitný právny dôvod, napr. zmluva. Zo žaloby žalobcu je bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že tento uplatňuje a domáha sa práv na ochranu osobnosti ako absolútnych práv podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, resp. nárokov vyplývajúcich z neoprávneného zásahu do týchto jeho absolútnych práv. Predmetné absolútne práva nemajú v žiadnom prípade svoj právny základ v záväzkovom vzťahu založenom spotrebiteľskou zmluvou a ani so spotrebiteľskou zmluvou nesúvisia v tom zmysle, aby spor o týchto ich právach, resp. nárokoch vyplývajúcich z ním tvrdeného neoprávneného zásahu do týchto práv, bolo možné považovať za spor spotrebiteľský. Spotrebiteľské právo je totiž zásadne právo zmluvné, čo sa o osobnostných právach, ktorých neoprávnený zásah žalobca namieta a domáha sa zadostučinenia, v žiadnom prípade konštatovať nedá. Podľa logiky žalobcu by potom napr. aj hrubú verbálnu urážku zmluvného zákazníka napr. zamestnancom dodávateľa na predajni (na verejnosti) a z nej vyplývajúci spor (žaloba na ochranu osobnosti) bolo potrebné považovať za spotrebiteľský spor odôvodňujúci príslušnosť súdu podľa § 19 písm. d) CSP a použitie osobitných procesných postupov s ochranou slabšej strany. Žalovaná má za to, že takýto extrémne extenzívny výklad termínu „vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou“,

odôvodňujúci príslušnosť a osobitný procesný postup
neobstojí.

s ochranou slabšej strany nijak

8. Žalobca v žalobe uvádza, že je oslobodený od platenia súdneho poplatku podľa 4 ods. 2 písm. u) Zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“). Podľa 4C/25/2019

-10-

uvedeného ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch od poplatku je oslobodený spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu. Ako už bolo uvedené v predchádzajúcej časti vyjadrenia žalovanej, v tomto prípade ide jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností výlučne o spor na ochranu osobnosti a nie o uplatňovanie práv spotrebiteľa, to znamená, že nie je daný dôvod na oslobodenie žalobcu od poplatkovej povinnosti podľa § 4 ods. 2 písm. u) zákona o súdnych poplatkoch. Žalovaná považuje argumentáciu žalobcu, že jeho žalobu na ochranu osobnosti je potrebné považovať za spotrebiteľský spor, za účelovú, vedenú snahou zabezpečiť, aby v konaní rozhodoval miestne nepríslušný súd a najmä aby sa žalobca vyhol poplatkovej povinnosti.

9. Žalobca v prvej časti žaloby tvrdí, že zo strany žalovanej pri spracúvaní osobných údajov boli flagrantným spôsobom porušené viaceré ustanovenia zák. č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane osobných údajov“) a to z dôvodu, že žalovaná prostredníctvom spoločnosti ELSIG s. r. o., Biela Voda 1054/11, 060 01 Kežmarok, IČO: 47 709 014 (ďalej len „spoločnosť ELSIG“) nepostupovala pri spracúvaní osobných údajov dotknutých osôb, vrátane žalobcu, (pri manipulácii s nimi a pri ich likvidácii) v súlade so zákonom o ochrane osobných údajov (konkrétne porušenie § 17 a § 19 zákona o ochrane osobných údajov) a tým porušila ich právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného života pri spracúvaní ich osobných údajov. Tvrdenia žalobcu o flagrantnom porušení viacerých ustanovení zákona o ochrane osobných údajov zo strany žalovanej (konkrétne porušenie § 17 a § 19 zákona o ochrane osobných údajov) žalovaná v plnom rozsahu odmieta. V súvislosti so spracúvaním osobných údajov svojich účastníkov (zákazníkov) žalovaná za účelom ochrany spracúvaných osobných údajov pred ich poškodením, zničením, stratou, zmenou, neoprávneným prístupom a sprístupnením, poskytnutím alebo zverejnením, ako aj pred akýmkoľvek inými neprípustnými spôsobmi spracúvania prijala potrebné technické, organizačné a personálne opatrenia (ďalej len „bezpečnostné opatrenia“) zodpovedajúce spôsobu spracúvania osobných údajov a to s ohľadom na použiteľné technické prostriedky, dôvernosť a dôležitosť spracúvaných osobných údajov, ako aj rozsah možných rizík, ktoré sú spôsobilé narušiť bezpečnosť alebo funkčnosť informačných systémov, v ktorých sú osobné údaje účastníkov (zákazníkov) žalovanej spracúvané. Uvedené bezpečnostné opatrenia sú zdokumentované v bezpečnostnom projekte vydanom podľa § 19 ods. 1 zákona o ochrane osobných údajov, ako aj v príslušnom internom predpise žalovanej pod označením QAD632 - Politika podnikovej bezpečnosti, ako aj v ďalších príslúchajúcich vnútorných bezpečnostných procedúrach žalovanej. Rovnaké bezpečnostné opatrenia ako žalovaná, je povinný prijať aj subjekt, ktorý má byť ako obchodný zástupca žalovanej poverený ako sprostredkovateľ spracúvaním osobných údajov v jej mene, to jest v tomto prípade spoločnosť ELSIG. Pred poverením takéhoto subjektu spracúvaním osobných údajov (uzatvorením dohody o poverení na spracúvanie osobných údajov) žalovaná kontrolou overuje, či takýto subjekt stanovené bezpečnostné opatrenia vyplývajúce z vyššie uvedených interných predpisov spĺňa. Tak tomu bolo aj v prípade spoločnosti ELSIG. Žalovaná zároveň po poverení obchodného zástupcu spracúvaním osobných údajov priebežne pravidelnými, ako aj mimoriadnymi kontrolami a auditmi overuje, či subjekt poverený spracúvaním osobných údajov v mene žalovanej stanovené bezpečnostné opatrenia priebežne spĺňa.

4C/25/2019

-11-

10. K skutkovému stavu tvrdenému žalobcom žalovaná uvádza, že dňa 2.3.2017 mu bola doručená výzva právneho zástupcu žalobcu v identickej veci iných žalobcov (dotknutých osôb), v ktorej ju tento informoval o skutočnosti, že jeden z jeho klientov našiel v neuzamknutom priestore za predajňou obchodného zástupcu žalovanej v Stropkove dokumenty obsahujúce osobné

údaje účastníkov, resp. zákazníkov žalovanej. Žalovaná okamžite po doručení výzvy začala so šetrením tohto incidentu, okolností jeho vzniku, jeho rozsahu a jeho prípadných následkov. Šetrením sa zistilo, že zamestnanec obchodného zástupcu žalovanej spoločnosti ELSIG omylom, resp. nedopatrením umiestnil pri odstraňovaní papierového odpadu do uzamykateľného priestoru na jeho uloženie aj dokumenty obsahujúce, okrem iného, aj osobné údaje účastníkov žalovanej. Do dnešného dňa neboli zistené okolnosti, ktoré by nasvedčovali, že by došlo k zneužitiu osobných údajov dotknutých osôb, vrátane žalobcu, s následným vznikom materiálnej ujmy na ich strane a skutočnosť, že v súvislosti s daným incidentom neboli vo vzťahu k dotknutým osobám, vrátane žalobcu, zistené žiadne nežiadúce následky, je konštatovaná napr. aj v odôvodnení rozhodnutia Úradu na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“) zo dňa 22.12.2017, č. k. 01515/2017-Qs-09, str. 6, ktorým tento uložil spoločnosti ELSIG pokutu vo výške 5 000 eur. Predmetné rozhodnutie predložil žalobca ako prílohu svojej žaloby. Pokiaľ ide o bezpečnostné opatrenia, ktoré žalovaná ako prevádzkovateľ v súvislosti s vyššie uvedenou informáciou ohľadom osobných údajov jeho účastníkov (vrátane žalobcu) obsiahnutou v liste ich právneho zástupcu prijala, žalovaná bez zbytočného odkladu začala preverovať skutočnosti, ktoré boli uvedené v liste právneho zástupcu žalobcov. Na vzniknutú situáciu bol zároveň okamžite upozornený obchodný zástupca - spoločnosť ELSIG, prevádzkujúci značkovú predajňu, v ktorej incident vznikol. Organizačná jednotka žalovanej zodpovedná za koordináciu obchodných zastúpení plošne upozornila všetkých obchodných zástupcov na dôsledné plnenie ich povinností, ktoré im v súvislosti so spracúvaním osobných údajov účastníkov vyplývajú z platných právnych predpisov a záväzných interných postupov a procedúr, ktoré vznik takejto situácie, v prípade ich dôsledného dodržiavania, vylučujú. Samotný obchodný zástupca podal v uvedenej veci oznámenie o krádeži písomností na Obvodnom oddelení Policajného zboru SR v Stropkove. Potvrdenie o prijatí oznámenia o krádeži predložil žalobca ako prílohu svojej žaloby. Žalovaná dňa 7.3.2017 oznámila vyššie uvedený incident v súlade s § 56 ods. 5 písm. a) zák. č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb (ďalej len „Regulačný úrad“) prostredníctvom jeho internetového portálu IP-BISS - Ochrana osobných údajov <<https://www.ezd.sk/ipb/ooou/ochranaosobnychudajov.php>>. Uvedené oznámenie bolo dňa 15.3.2017 doplnené o ďalšie skutočnosti zistené žalovanej počas šetrenia uvedeného incidentu. Ďalej samotný sprostredkovateľ spoločnosť ELSIG po uvedenom incidente prijala potrebné bezpečnostné opatrenia, konkrétne vykonala kontrolu spracúvania osobných údajov na všetkých ňou prevádzkovaných značkových predajniach, nanovo vypracovala bezpečnostnú dokumentáciu, všetci jej zamestnanci boli znovu poučení a preškolení o bezpečnostných opatreniach a zo zásad ochrany osobných údajov pri ich spracúvaní s dôrazom na ich likvidáciu. Voči zamestnancovi, ktorý nedopatrením umiestnil pri odstraňovaní papierového odpadu do uzamykateľného priestoru na jeho uloženie aj dokumenty obsahujúce, okrem iného, aj osobné údaje účastníkov žalovanej, boli vyhovené opatrenia v zmysle Zákonníka práce a bola poverená u sprostredkovateľa nová zodpovedná osoba na spracúvanie osobných údajov. Zároveň spoločnosť ELSIG ako sprostredkovateľ v konaní č. 00777/2017-Os vedenom voči nej úradom preukázal plnenie povinností vyplývajúcich zo zákona o ochrane osobných údajov. Uvedené konštatuje aj samotné

4C/25/2019

-12-

rozhodnutie úradu číslo 00777/2017-Os-17 zo dňa 16.8.2018, str. 1, str. 7. Predmetné rozhodnutie predložil žalobca ako prílohu svojej žaloby.

11. Na podnet jedného z dotknutých osôb Bc. Maroša T., ktorý spolu s ďalšími 42 žalobcami podali identickú žalobu, úrad začal konanie o ochrane osobných údajov proti žalovanej, číslo konania 00144/2018. Úrad svojím rozhodnutím zo dňa 23.8.2018 toto konanie vedené voči žalovanej zastavil a to z dôvodu, že v priebehu konania nezistil v príčinnej súvislosti medzi vznikom bezpečnostného incidentu, ku ktorému došlo na strane sprostredkovateľa žalovanej (spoločnosti ELSIG) pri likvidácii dokumentov obsahujúcich osobné údaje žalobcu a plnením zákonných povinností žalovanej porušenie zákona. Inými slovami úrad skonštatoval, že žalovaná v súvislosti so spracúvaním osobných údajov dotknutých osôb v súvislosti s predmetným bezpečnostným incidentom (vrátane žalobcu) neporušila svoje povinnosti podľa zákona o ochrane osobných údajov. Predmetné rozhodnutie úradu doložil žalobca ako dôkaz v prílohe svojej žaloby. Dňa 22.11.2018 predsedníčka úradu vydala rozhodnutie o rozklade voči rozhodnutiu úradu, ktorý podal dňa 18.9.2018 voči predmetnému rozhodnutiu úradu ako účastník konania Bc. Maroš T., č. k. 00465/2018, ktorým podaný rozklad zamietla a prvostupňové rozhodnutie úradu, ktorým tento konanie zastavil a to z dôvodu, že v priebehu konania nezistil v príčinnej

súvislosti medzi vznikom bezpečnostného incidentu, ku ktorému došlo na strane sprostredkovateľa žalovanej (spoločnosti ELSIG) pri likvidácii dokumentov obsahujúcich osobné údaje dotknutých osôb, vrátane žalobcu a plnením zákonných povinností žalovanej porušenie zákona, potvrdila. Rozhodnutie predsedníčky úradu žalobca doložil ako dôkaz v prílohe svojej žaloby. V súvislosti s vyššie uvedenými rozhodnutiami úradu je potrebné skonštatovať, že od údajného porušenia zákonných povinností v súvislosti so spracúvaním osobných údajov, ktoré v uvedenom konaní na úrade namietal Bc. Maroš T., zo strany žalovanej, ktorým sa zasiahlo do práva žalobcu na ochranu osobnosti a zodpovednosti žalovanej za takéto porušenie zákonných povinností v súvislosti so spracúvaním osobných údajov (nepripustná likvidácia osobných údajov uložením do neuzamknutého priestoru na papierový odpad), žalobca odvodzuje svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy voči žalovanej. Žalobca uvádza, že skutočnosť, že vyššie uvedené konanie voči žalovanej bolo zastavené, ešte neznamená zánik jej občianskoprávnej zodpovednosti voči dotknutým osobám za zásah do ich súkromného života pri spracúvaní osobných údajov dotknutých osôb, pretože občianskoprávna zodpovednosť v tomto prípade je založená na princípe objektívnej zodpovednosti. Úrad právoplatne skonštatoval, že žalovaná v súvislosti so spracúvaním osobných údajov dotknutých osôb v súvislosti s predmetným bezpečnostným incidentom (vrátane žalobcu) neporušila svoje povinnosti podľa zákona o ochrane osobných údajov. Základným predpokladom pre uplatnenie akejkoľvek právnej zodpovednosti, bez ohľadu na to, či ide o zodpovednosť administratívnoprávnu, trestnoprávnu či občianskoprávnu voči povinnému subjektu (nositeľovi povinnosti), je porušenie tejto povinnosti z jeho strany. Tam kde niet porušenia povinnosti zo strany povinného subjektu, nemôže nastať vo vzťahu k nemu vyodenie právnej zodpovednosti a to bez ohľadu na to, či je táto zodpovednosť objektívna (zodpovednosť za výsledok bez ohľadu na zavinenie) alebo subjektívna (zodpovednosť za zavinené porušenie povinnosti), nakoľko právna zodpovednosť je zásadne následkom (sankciou) za porušenie povinnosti.

12. Žalobca vyslovuje presvedčenie, že originálna listina žalobcu obsahujúca jeho osobné údaje, vrátane rodného čísla, ktorá bola, resp. mohla byť neoprávnene sprístupnená
4C/25/2019

-13-

nepovolaným osobám v dôsledku bezpečnostného incidentu - žiadosť o vydanie novej SIM karty a potvrdenie o jej prevzatí, má iba technický charakter a použitie rodného čísla v tejto súvislosti ani nebolo nevyhnutné. Aktivovaná SIM karta je základným a nevyhnutným predpokladom pre užívanie mobilných elektronických komunikačných služieb, ktorá je vydaná iba účastníkovi, ktorý uzatvoril zmluvu o pripojení so žalovanou a s ktorou môže právne disponovať iba tento účastník, ktorý je povinný podľa zmluvy platiť za služby, ktoré boli poskytnuté prostredníctvom tejto SIM karty a to bez ohľadu na to, či ich v skutočnosti využil sám alebo ich využila iná osoba. Z uvedeného dôvodu sa číslo SIM karty uvádza na každej zmluve o pripojení, dodatku k takejto zmluve alebo akémukoľvek dokumentu vydanému k zmluve a je zaevidovaná aj každá zmena SIM karty uvedenej v zmluve, prostredníctvom ktorej sa účastníkovi poskytujú služby. V žiadnom prípade teda nejde len o akýsi technický dokument ale o právne významný dokument. Pokiaľ ide o použitie rodného čísla na uvedenom dokumente - žiadosti o vydanie novej SIM karty a potvrdenie o jej prevzatí, je potrebné konštatovať, že rodné číslo je identifikátorom účastníka (zákazníka) - fyzickej osoby nepodnikateľa v informačných systémoch žalovanej. Žalovaná spracúva rodné čísla svojich zákazníkov v súlade so zákonom. Pre presnosť ešte žalovaná poukazuje na skutočnosť, že vlastnoručný (fyzický) podpis žalobcu na predmetnom dokumente v žiadnom prípade nie je biometrický údaj ako tvrdí žalobca. Žalobca uvádza, že z uvedeného skutkového stavu je celkom evidentné, že v súvislosti so spracúvaním osobných údajov žalobcu prostredníctvom sprostredkovateľa, obchodného zástupcu žalovanej, spoločnosti ELSIG došlo v mesiacoch január a február 2017 z pohľadu administratívnej zodpovednosti k bezpečnostnému incidentu, za ktorý občianskoprávne, teda voči osobám, ktorých údaje boli zneužitú, zodpovedá žalovaná, pretože osobné údaje boli spoločnosťou ELSIG spracúvané v jej mene. V súvislosti s vyššie uvedeným musí žalovaná v prvom rade odmietnuť ako nepravdivé východiskové tvrdenie žalobcu o zneužití jeho osobných údajov. Do dnešného dňa neboli zistené okolnosti, ktoré by nasvedčovali, že by došlo k zneužitiu osobných údajov dotknutých osôb, vrátane žalobcu, či iným nežiadúcim následkom, čo je konštatované napr. aj v odôvodnení rozhodnutia úradu zo dňa 22.12.2017, č. k. 01515/2017-Os-09, str. 6, ktorým tento uložil spoločnosti ELSIG pokutu vo výške 5 000 eur. Rovnako tak je vylúčené zneužitie osobných údajov žalobcu, či iných dotknutých osôb, v súvislosti s týmto incidentom do budúcnosti. Dokumenty, ktoré tieto osobné údaje obsahujú, sa totiž nachádzajú podľa zistení úradu u právneho zástupcu žalobcu na účely súdneho konania (rozhodnutie úradu zo dňa 22.12.2017, č. k.: 01515/2017-Os-09,

str. 4), kde tento zodpovedajúcim spôsobom zabezpečuje ich ochranu. Pokiaľ ide o príklady reálnych možností zneužitia osobných údajov ich nelegálnou manipuláciou, ktoré v žalobe uvádza žalobca, musí žalovaná reálnosť týchto možností rovnako tak odmietnuť. Je potrebné konštatovať, že predmetné osobné údaje samy o sebe, resp. bez ďalších údajov, neumožňujú ich zneužitie v prípadoch, ktoré uvádza žalobca (najmä poskytovanie on-line služieb, resp. produktov) a ani v iných podobných prípadoch. Spoločnostiam poskytujúcim on-line služby, resp. produkty, totiž na ich poskytnutie nestačí poskytnutie nimi požadovaných osobných údajov, ale využívajú dodatočné postupy autentifikácie a verifikácie predmetných údajov, ako aj osoby, ktorá ich poskytla (napr. heslá, kódy a pod.). Napríklad na zablokovanie platobnej karty je potrebný aj tzv. diskretný údaj, ktorý si zákazník zvolí alebo mu je pridelený bankou k bankovému účtu, ku ktorému je platobná karta vydaná, alebo PUK kód, či dokonca overenie hlasom (tzv. hlasová biometria) alebo tvárou. Aj pri tzv. nebankových spoločnostiach tieto neposkytujú úvery len na základe poskytnutých osobných údajov, ale rovnako tak prebieha ďalší proces autentifikácie a verifikácie predmetných údajov, ako aj osoby, ktorá ich poskytla (napr. heslá, kódy a pod.).

4C/25/2019

-14-

V týchto prípadoch žiadateľ o úver musí napr. poskytnúť aj kópiu svojho občianskeho preukazu alebo častokrát kópiu viacerých identifikačných dokladov (napr. občianskeho a vodičského preukazu), ako aj kópiu výpisu z účtu v banke za určité obdobie (niekedy až polročné) a pod. Na základe vyššie uvedeného žalovaná konštatuje, že možnosť vzniku materiálnej ujmy z dôvodu zneužitia osobných údajov nie je a ani nebola reálna tak, ako uvádza žalobca vo svojej žalobe. Pokiaľ ide o možnosť vzniku inej ujmy, túto musí žalovaná rovnako tak odmietnuť. Na krádež identity nepostačuje znalosť mena a priezviska, bydliska, rodného čísla, či čísla občianskeho preukazu, nakoľko identita sa preukazuje samotným identifikačným dokladom a nie údajmi, ktoré tento obsahuje, ktoré sú navyše (s výnimkou rodného čísla a čísla občianskeho preukazu) často aj voľne dostupné (napr. verejné telefónne zoznamy). Osoba, ktorá by mala záujem zneužiť osobnú identitu žalobcu, by si teda musela na základe týchto údajov obstarat' falošný občiansky preukaz, či iný identifikačný doklad s uvedenými údajmi, čo je pri dnešnej úrovni ochrany (najvyššia úroveň ochrany podľa Ministerstva vnútra Slovenskej republiky), kedy tieto doklady obsahujú celú radu ochranných prvkov, vrátane biometrických údajov (pozri dokument zverejnený na stránke Ministerstva vnútra Slovenskej republiky), z ktorých veľká časť sa dá ľahko overiť pri ich predložení napr. s použitím čítačky dokladov, prakticky vylúčené. Pokiaľ ide napr. o možnosť zneužitia na telemarketing, údaje o mene, priezvisku, bydlisku a telefónnom čísle, ktoré sú potrebné na realizáciu telemarketingu, sú tieto, ako už bolo uvedené vyššie, voľne dostupné vo verejných telefónnych zoznamoch, z ktorých ich môžu telemarketingové spoločnosti získať. K možnosti kyberšikany žalobcu sa žalovaná nevie vyjadriť, pokiaľ žalobca bližšie nešpecifikuje, aký typ kyberšikany mu z prípadného sprístupnenia osobných údajov nepovolaným osobám hrozil.

13. Pokiaľ ide o občianskoprávnu zodpovednosť žalovanej tvrdenú žalobcom, žalovaná uvádza, že so spoločnosťou ELSIG ako sprostredkovateľom uzatvorila dňa 30.6.2015 Dohodu o poverení sprostredkovateľa spracúvaním osobných údajov (ďalej len „dohoda o poverení“). V uvedenej dohode sa sprostredkovateľ, okrem iného, zaviazal, že osobné údaje vráti prevádzkovateľovi a akékoľvek ich kópie bezpečne zlikviduje, ak bol dosiahnutý účel ich spracúvania podľa zmluvy a tohto poverenia a nebráni tomu iná zákonná povinnosť tieto údaje uchovávať a spracúvať sprostredkovateľom po dobu dlhšiu, ako je doba nevyhnutná na dosiahnutie účelu spracúvania podľa bodu 1 tohto poverenia (pozri bod 8 ods. vi. dohody o sprostredkovaní). Aj keď obchodný zástupca žalovanej spoločnosť ELSIG ako sprostredkovateľ bol podľa § 8 ods. 1 zák. č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov (ďalej len „zákon o ochrane osobných údajov“) poverený žalovanou ako prevádzkovateľom spracúvaním osobných údajov žalobcu, je sprostredkovateľ sám v súvislosti so spracúvaním osobných údajov žalobcu nositeľom povinností definovaných zákonom o ochrane osobných údajov a za plnenie týchto povinností voči žalobcovi aj v plnom rozsahu zodpovedá, a to vrátane občianskoprávnej zodpovednosti. Ide o úpravu právnych vzťahov v súvislosti so spracúvaním osobných údajov vyplývajúcu priamo z osobitného právneho predpisu - zákona o ochrane osobných údajov, ktorý určuje povinnosti prevádzkovateľa a sprostredkovateľa v súvislosti so spracúvaním osobných údajov dotknutých osôb a ich zodpovednosť aj voči dotknutým osobám a to bez ohľadu na právny základ spracúvania ich osobných údajov (napr. súhlas dotknutej osoby, plnenie zákonnej povinnosti, plnenie zmluvy, oprávnený záujem, ochrana života, zdravia a majetku). Podľa § 1 písm. a) zákona o ochrane osobných údajov tento zákon upravuje ochranu práv fyzických osôb pred neoprávneným zasahovaním do ich súkromného života pri

spracúvaní ich osobných údajov a zároveň podľa písm. b) vyššie uvedeného ustanovenia tohto zákona upravuje tiež práva, povinnosti a zodpovednosť pri
4C/25/2019

-15-

spracúvaní osobných údajov fyzických osôb. Žalovaná poukazuje na § 5 ods. 2 zákona o ochrane osobných údajov, podľa ktorého môže osobné údaje spracúvať iba prevádzkovateľ a sprostredkovateľ. Podľa § 8 ods. 8 zákona o ochrane osobných údajov sprostredkovateľ je povinný dodržiavať povinnosti ustanovené prevádzkovateľovi v jeho § 5 ods. 1, § 6 ods. 2 písm. c) až i), § 6 ods. 4, § 19 (zodpovednosť za bezpečnosť osobných údajov) až 26, ak tento zákon neustanovuje inak. V zmysle vyššie uvedeného potom podľa § 19 zákona o ochrane osobných údajov sprostredkovateľ vo vzťahu k dotknutým osobám priamo zodpovedá za bezpečnosť spracúvania ich osobných údajov, pričom v tejto súvislosti je povinný sprostredkovateľ chrániť spracúvané osobné údaje dotknutých osôb pred ich poškodením, zničením, stratou, zmenou, neoprávneným prístupom a sprístupnením, poskytnutím alebo zverejnením, ako aj pred akýmikolvek inými neprípustnými spôsobmi spracúvania. V prípade týchto povinností prevádzkovateľa potom uzatvorením zmluvy so sprostredkovateľom a v jej rozsahu tieto, vrátane zodpovednosti za ich plnenie, prechádzajú z prevádzkovateľa na sprostredkovateľa. Na základe vyššie uvedených skutočností má žalovaná za to, že v súvislosti s jej povinnosťou zabezpečiť likvidáciu osobných údajov žalobcu, ako aj ďalších dotknutých osôb podľa § 17 zákona o ochrane osobných údajov, rovnako tak aj v súvislosti s jej povinnosťou chrániť spracúvané osobné údaje podľa jeho § 19, neporušila žalovaná v predmetnom prípade žiadnu svoju povinnosť vyplývajúcu jej zo zákona o ochrane osobných údajov, od ktorého porušenia žalobca odvodzuje občianskoprávnu zodpovednosť žalovanej. Opätovne poukazuje aj na to, že základným predpokladom pre uplatnenie akejkoľvek právnej zodpovednosti, bez ohľadu na to, či ide o zodpovednosť administratívnoprávnu, trestnoprávnu či občianskoprávnu, voči povinnému subjektu (nositeľovi povinnosti), je porušenie tejto povinnosti z jeho strany. V tejto súvislosti žalovaná rovnako tak znova poukazuje na právoplatné rozhodnutie úradu, ktorý zastavil konanie o ochrane osobnosti voči nej a to z dôvodu, že v priebehu konania nezistil v príčinnej súvislosti medzi vznikom bezpečnostného incidentu, ku ktorému došlo na strane sprostredkovateľa žalovanej (spoločnosti ELSIG) pri likvidácii dokumentov obsahujúcich osobné údaje dotknutých osôb, vrátane žalobcu a plnením zákonných povinností žalovanej porušenie zákona. Inými slovami úrad skonštatoval, že žalovaná v súvislosti so spracúvaním osobných údajov dotknutých osôb, vrátane žalobcu, v súvislosti s predmetným bezpečnostným incidentom neporušila svoje povinnosti podľa zákona o ochrane osobných údajov. Navyše, pokiaľ ide o zodpovednosť občianskoprávnu, je potrebné konštatovať, že práva fyzickej osoby podľa § 13 Občianskeho zákonníka, vrátane práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa jeho ods. 2, ktorej vyplatenia sa na žalovanej domáha žalobca vo svojej žalobe, sú osobne späté s osobou, ktorá sa neoprávneného zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby dopustila. Z okolností, za ktorých došlo k incidentu, od ktorého žalobca odvodzuje svoj žalobou uplatňovaný nárok, je viac ako zrejmé, že žalovaná nie je tým subjektom, ktorý eventuálne neoprávnene zasiahol do osobnostných práv žalobcu a preto žalovaná v tejto veci v plnom rozsahu odmieta svoju občianskoprávnu zodpovednosť. V súvislosti s vyššie uvedeným rozhodnutím úradu žalovaná poukazuje aj na § 193 CSP, podľa ktorého je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný iný správny delikt postihnutelný podľa osobitného predpisu. Na základe vyššie uvedeného žalovaná opätovne konštatuje, že nie je subjektom zodpovedným za porušenie povinností zabezpečiť likvidáciu osobných údajov žalobcu, ako aj ďalších dotknutých osôb podľa § 17 zákona o ochrane osobných údajov, rovnako tak aj v súvislosti s jeho povinnosťou chrániť spracúvané osobné údaje podľa jeho § 19, od ktorých údajného porušenia zo strany žalovanej, žalobca odvodzuje jej občianskoprávnu zodpovednosť za

4C/25/2019

-16-

neoprávnený zásah do jeho práva na ochranu osobnosti a teda žalovaná nie je v tomto konaní ani pasívne legitimovaná.

14. Ak by aj súd napriek vyššie uvedenému dospel k záveru, že zo strany žalovanej došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu, žalovaná v plnom rozsahu odmieta jeho nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka uplatnený žalobou. Pokiaľ ide o údajnú nemajetkovú ujmu, ktorá žalobcovi podľa neho mohla vzniknúť prípadným

zneužitím jeho osobných údajov, žalovaná poukazuje, že žalobca nijakým spôsobom nešpecifikoval, v čom by mala táto nemajetková ujma spočívať a akým spôsobom, z čoho by v súvislosti s predmetnými osobnými údajmi mala na strane žalobcu vzniknúť. Pokiaľ ide o zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 5 000 eur podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka z dôvodu údajného neoprávneného zásahu žalovanej do práva na ochranu osobnosti žalobcu, žalovaná túto odmieta v plnom rozsahu čo do právneho dôvodu ako aj výšky. Žalovaná v prvom rade odmieta samotný právny základ pre zaplatenie nemajetkovej ujmy v peniazoch, to jest jej občianskoprávnu zodpovednosť tak, ako je uvedené vyššie v tomto jej vyjadrení. Náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch z titulu neoprávneného zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby má zásadne subsidiárny charakter, prichádza do úvahy len v prípadoch, kedy iné primerané zadosťučinenie nie je postačujúce, najmä preto, že neoprávneným zásahom do osobnostných práv fyzickej osoby došlo k závažnej ujme. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je však vždy - v závislosti na individuálnych okolnostiach prípadu - existencia závažnej ujmy. Žalobca vo svojej žalobe žiadnu závažnú ujmu, ktorá by mu bola vznikla, nielenže nepreukázal, ale dokonca ani len nešpecifikoval. Za závažnú ujmu v žiadnom prípade nie je možné považovať čisto hypotetickú možnosť zneužitia jeho osobných údajov. Podotýka, že vznik závažnej ujmy je potrebné zo strany žalobcu v konaní nielen deklarovať ale aj dokázať. Za závažnú ujmu treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú. Pritom však nie sú rozhodujúce subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a v danom čase (v tej istej situácii, prípadne spoločenskom postavení a pod.) vnímala aj každá iná fyzická osoba. Pokiaľ dôjde k neoprávnenému zásahu do práva na česť a dôstojnosť, má zásah závažné dôsledky vtedy, keď ním bola v značnej miere znížená dôstojnosť alebo vážnosť fyzickej osoby v spoločnosti. Aj v prípade niektorého zásahu do práva na súkromie (ochrana osobných údajov tvorí zložku práva na súkromie) môže nastať ten istý dôsledok (zníženie dôstojnosti alebo vážnosti fyzickej osoby v spoločnosti v značnej miere); tento negatívny - difamačný následok ale nie je jediným právne akceptovateľným prejavom závažnosti ujmy spôsobenej fyzickej osobe na týchto chránených právach. Žalovaná v tejto súvislosti poukazuje napr. na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 29.6.2011, sp. zn. 4Cdo 232/2010. Žalovaná zastáva stanovisko s ohľadom na všetky okolnosti, že žalobcovi v súvislosti s nakladaním s jeho osobnými údajmi žiadna ujma ani len nevznikla a už vôbec nie taká, ktorá by svojou závažnosťou bola porovnateľná prípadom, kedy došlo v značnej miere k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti. Vznik ujmy a mieru jej závažnosti musí v konaní tvrdiť a doložiť žalobca, ktorý nesie dôkazné bremeno a zároveň súd musí uskutočniť v tejto súvislosti dokazovanie a následne na základe z neho vyplývajúcich skutkových zistení posúdiť či žalobcom tvrdená ujma skutočne vznikla a ako bola závažná. V tejto súvislosti sa musí súd opierať o absolútne konkrétne a preskúmateľné hľadiská, vzťahujúce sa k zistenej miere zásahu. Pokiaľ by aj súd došiel k záveru, že žalobca má nárok

4C/25/2019

-17-

na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, považuje žalovaná sumu 5 000 eur za celkom zjavne neadekvátnu. Pri posudzovaní výšky primeraného zadosťučinenia je potrebné prihliadnúť (a mať aj preukázané) závažnosť a intenzitu konania, dosah konania, motívy konania, úmysel konania, dĺžku trvania protiprávneho konania, dobrovoľnosť ukončenia konania, prípadne ďalšie relevantné okolnosti, za ktorých došlo k protiprávnemu zásahu do osobnostných práv. Žalovaná, ako aj jej sprostredkovateľ - spoločnosť ELSIG za účelom ochrany spracúvaných osobných údajov pred ich poškodením, zničením, stratou, zmenou, neoprávneným prístupom a sprístupnením, poskytnutím alebo zverejnením, ako aj pred akýmkoľvek inými neprípustnými spôsobmi spracúvania prijali potrebné technické, organizačné a personálne opatrenia (ďalej len „bezpečnostné opatrenia“) zodpovedajúce spôsobu spracúvania osobných údajov a to s ohľadom na použiteľné technické prostriedky, dôvernosť a dôležitosť spracúvaných osobných údajov, ako aj rozsah možných rizík, ktoré sú spôsobilé narušiť bezpečnosť alebo funkčnosť informačných systémov, v ktorých sú osobné údaje účastníkov (zákazníkov) žalovanej spracúvané. Uvedené bezpečnostné opatrenia sú zdokumentované v bezpečnostnom projekte vydanom podľa § 19 ods. 1 zákona o ochrane osobných údajov, ako aj v internom predpise žalovanej pod označením QAD632 - Politika podnikovej bezpečnosti ako aj v ďalších prislúchajúcich vnútorných bezpečnostných procedúrach žalovanej. Vzhľadom na okolnosti vzniku incidentu, ku ktorému došlo výlučne náhodne, resp. nedopatrením zo strany jediného zamestnanca sprostredkovateľa - spoločnosti ELSIG a to aj napriek existencii zodpovedajúcich bezpečnostných opatrení, ako aj vzhľadom na jeho následky na žalobcu (žiadne neboli preukázané), považuje žalovaná náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5 000 eur požadovanú žalobcom za absolútne neadekvátnu. Žalovaná podotýka, že určenie

výšky náhrady nemajetkovej ujmy s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu má byť vždy v súlade s požiadavkami spravodlivosti. Náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5 000 eur požadovanú žalobcom považuje žalovaná s ohľadom na okolnosti prípadu tiež za nespravodlivú. Podľa konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva pri určovaní náhrady za porušenie osobnostných práv musí byť zohľadnená výška náhrady, ktorá je priznávaná za telesné zranenia alebo ktorá je priznávaná obetiam násilných činov, pričom náhrada za porušenie iných osobnostných práv by nemala bez existencie závažných a dostatočných dôvodov prevyšovať maximálnu výšku náhrady za telesné zranenia alebo násilné činy. Keďže v Slovenskej republike nie je k dispozícii metodika, podľa ktorej by mali sudy stanovovať výšku náhrady nemajetkovej ujmy v prípade telesných zranení, ktorá je podľa konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva určujúca pri stanovovaní výšky nemajetkovej ujmy za porušenie osobnostných práv, poukazuje podporne za účelom ilustrácie neadekvátnosti požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy zo strany žalobcu v tejto súvislosti na Metodiku Najvyššieho súdu Českej republiky k náhrade nemajetkovej ujmy na zdraví zo dňa 12.3.2014 pod spis. zn. Cpjn 14/2014 6/2014 publikovanej v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Českej republiky <https://nahradyskod.cz/metodika-k-nahrade-nemajetkove-ujmy-na-zdravi/> (stránka NS ČR, kde sa nachádza metodika, nie je voľne dostupná, uvádza iný zdroj, kde je publikovaná), ktorú tento vypracoval v spolupráci so Spoločnosťou medicínskeho práva, zástupcami poisťovateľov a ďalších právnických a lekárskejších profesií. Orientačnú výšku nemajetkovej ujmy (bolestného) pre jednotlivé diagnózy je potom možné tiež zistiť napr. na <https://nahradyskod.cz/vypocet-vyse-bolestneho/>. Pre príklad uvádza napr. výšku náhrady nemajetkovej ujmy (bolestného) napr. pri traumatickej amputácii jedného predlaktia, ktorá je stanovená v sume 79 713,- Kč (3 106,15 eura), či pri traumatickej amputácii celého

4C/25/2019

-18-

jazyka, ktorá je stanovená v sume 31 885,- Kč (1 242,45 eura). Náhrada nemajetkovej ujmy, ktorú požaduje žalobca v sume 5 000 eur ďaleko presahuje náhrady, ktoré priznávajú, resp. by mali priznávať sudy v Českej republike podľa predmetnej metodiky. Je zrejme, že žalobcom uplatňovaná výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je absolútne neadekvátna, zo strany žalobcu ide skôr o „zárobkový podnik“, čo však v žiadnom prípade nie je úlohou, resp. účelom náhrady nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalovaná sa musí ostro ohradiť voči tvrdeniu žalobcu, že značne zľahčuje až bagatelizuje rozsah, intenzitu a spoločenské dôsledky bezpečnostného incidentu. Z opatrení, ktoré žalovaná prijala pred vznikom bezpečnostného incidentu, ako aj po ňom, je zrejme, že ochrana osobných údajov zákazníkov patrí medzi jej najvyššie priority, žalovaná ju zabezpečuje na maximálnej úrovni, žalovaná, ako aj sprostredkovateľ - spoločnosť ELSIG k uvedenému incidentu pristupovali s maximálnou vážnosťou a zodpovednosťou a prijali všetky opatrenia potrebné za účelom zabezpečenia ochrany spracúvaných osobných údajov. Za laxný prístup žalovanej rozhodne nie je možné označiť skutočnosť, že táto odmietla ako právne nedôvodnú a evidentne premrštenú požiadavku žalobcu na zaplatenie nemajetkovej ujmy v sume 5 000 eur. Preto navrhuje, aby súd žalobu v plnom rozsahu ako nedôvodnú zamietol.

15. Žalobca v replike zo dňa 10.1.2020 uviedol, že úvahy žalovanej o miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Svidník považuje za nesprávne. Žalobca založil miestnu príslušnosť Okresného súdu Svidník ako osobitnú miestnu príslušnosť (danú na výber) v zmysle § 19 písm. d) CSP. V konkrétnej právnej veci má žalobca adresu trvalého pobytu v obvode Okresného súdu Svidník. Žalovaná však tvrdí, že predmetná právna vec nie je spotrebiteľským sporom, preto je potrebné dôsledne analyzovať § 290 CSP. Nemôžu byť žiadne pochybnosti o tom, že právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou vznikol na základe Zmluvy o pripojení, ktorú žalobca uzatváral so žalovanou ako dodávateľom v pozícii spotrebiteľa, teda slabšej strany v kontraktáčnom procese. Základný akt (Zmluva o pripojení), ktorou bol založený vzťah medzi žalobcom a žalovanou je teda bezpochyby zmluvou spotrebiteľskou. V predmetnom súdnom spore sa žalobca domáha svojho práva na ochranu osobnosti v dôsledku toho, že žalovaná pri spracúvaní jeho osobných údajov prostredníctvom spoločnosti ELSIG s.r.o. nepostupovala pri ich likvidácii v súlade so zákonom (§ 17, § 19 ZOOÚ), čím boli konkrétnym spôsobom porušené ustanovenia zákona o ochrane osobných údajov a tým porušené právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného života pri spracúvaní osobných údajov žalobcu. Právne významnou je skutočnosť, že žalovaná bola oprávnená spracovávať osobné údaje žalobcov práve na základe Zmluvy o pripojení a jej dodatkov ako základného aktu, ktorých súčasťou bol súhlas žalobcu so spracúvaním

jeho osobných údajov. K porušeniu práva žalobcu pri likvidácii jeho osobných údajov došlo na dokumente vypracovanom v mene žalovanej jej obchodným zástupcom, pričom išlo o dokument skôr technického charakteru. Vytvorenie tohto dokumentu, na ktorom sa nachádzajú najdôležitejšie identifikátory žalobcu ako je meno, priezvisko (akademický titul), adresa bydliska, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu, telefónne číslo, číslo SIM karty a vlastnoručný podpis, však bolo možné len v rámci spotrebiteľského zmluvného vzťahu založeného Zmluvou o pripojení. Právnym základom vzťahu medzi stranami sporu je bezpochyby Zmluva o pripojení, súčasťou ktorej je súhlas žalobcu so spracúvaním jeho osobných údajov a jej dodatky (ako zmluva spotrebiteľská) a práva uplatňované žalobou (na ochranu osobnosti za zásah do jeho súkromia v dôsledku porušenia ochrany osobných údajov) sú realizované v rámci spotrebiteľského vzťahu založeného práve Zmluvou o pripojení a jej

4C/25/2019

-19-

dodatkami. Ide teda o spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ktorý v širšom kontexte vyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy (povinnosť dodávateľa chrániť a bezpečne spracovávať, teda aj likvidovať osobné údaje spotrebiteľov), ale zároveň je to spor, ktorý celkom jednoznačne súvisí so spotrebiteľskou zmluvou (Zmluvou o pripojení), preto spĺňa všetky kritéria spotrebiteľského sporu v zmysle § 290 CSP. V súdnej veci žalobca uzatvoril so žalovanou zmluvu o pripojení a v rámci tohto hlavného spotrebiteľského záväzkového vzťahu žalovanej vedľajším dojednaním súhlasil so spracúvaním svojich osobných údajov. Žalovaná teda osobné údaje žalobcu nadobudla a spracúvala legitímne (so súhlasom žalobcu), ale nie samoúčelne, ale v súvislosti s poskytovanými telekomunikačnými službami. A práve pri poskytovaní telekomunikačných služieb (v rámci spotrebiteľského vzťahu zmluvných strán) došlo k neoprávnenému zásahu do súkromného života žalobcu pri spracúvaní jeho osobných údajov, za ktorý zodpovedá žalovaná. Žalobca netvrdí, že touto žalobou uplatňovaný nárok (ochrana osobnosti) má svoj právny základ a teda vyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy, ale tvrdí, že s touto spotrebiteľskou zmluvou (zmluvou o pripojení) nerozlučne súvisí. A keďže spotrebiteľským sporom je v zmysle ustanovenia § 290 CSP spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou, je možné bez akýchkoľvek pochybností prijať právny záver o spotrebiteľskom charaktere sporu, v dôsledku čoho právna argumentácia námietky miestnej príslušnosti zo strany žalovanej nemôže obstáť. V nedávnej minulosti nebol jednotný názor na otázku miestnej príslušnosti, ale aj na otázku oslobodenia od súdnych poplatkov, napríklad pri nárokoch spotrebiteľov na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré malo svoj právny základ v spotrebiteľskej zmluve. Najvyšší súd SR vo svojom uznesení zo dňa 24.6.2013 sp. zn. 4Obdo 45/2012 potvrdil názor žalobkyne, že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia má svoj základ v spotrebiteľskej zmluve a preto spotrebiteľke náleží benefit osobného oslobodenia od súdnych poplatkov. Obdobne v zmienkovej veci (so základom v spotrebiteľskej zmluve) to vyslovil Krajský súd v Trnave v uznesení z 11.6.2013 č. k. 10Ncb/16/2013-15. Aj spory vyplývajúce zo zabezpečovacieho inštitútu a svojou povahou akcesorického vzťahu ručenia súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou je nevyhnutné považovať za spory spotrebiteľské. Ak žalovaná vo svojom vyjadrení k žalobe pripúšťa, že konania o náhradu škody alebo o vydanie bezdôvodného obohatenia majúce svoj základ v spotrebiteľskej zmluve sú spotrebiteľskými spormi, potom neexistuje rozumný argument, ktorý by vylučoval spory o ochranu osobnosti vedené z dôvodu porušenia ochrany osobných údajov spotrebiteľov v právnom vzťahu zo spotrebiteľskej zmluvy, z kategórie sporov spotrebiteľských podľa ust. § 290 CSP. Záver žalovanej, že „v prípade práva na ochranu osobnosti ide o špecifický nárok, ktorým disponuje každá fyzická osoba zo zákona, existencia tohto práva teda nijako nesúvisí so spotrebiteľskými zmluvami (zmluvy o pripojení) uzatvorenými medzi žalovaným a žalobcami, skutočnosť, že strany uzatvorili spotrebiteľskú zmluvu je v tomto prípade podružná, právny základ ich nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vyplýva z iného právneho vzťahu, resp. má iný právny základ ako spotrebiteľská zmluva (zmluva o pripojení), ktorú žalobcovia a žalovaný uzatvorili“ je preto potrebné považovať za vecne nesprávny, účelový a tendenčný, nemajúci svoj pevný základ v zákonnej úprave, jej náležitom výklade, právnej teórii a rozhodovacej praxi súdov.

16. Žalovaná tvrdí, že neporušila v predmetnom prípade žiadnu zo svojich povinností vyplývajúcu jej zo zákona o ochrane osobných údajov, od ktorého porušenia žalobca odvodzuje jej občianskoprávnu zodpovednosť. Z hľadiska občianskoprávnej zodpovednosti je však právne významné to, že v súvislosti so spracúvaním osobných údajov žalobcu žalovanou

4C/25/2019

-20-

(a vôbec pritom nezáleží, že k spracovávaní osobných údajov žalobcu došlo prostredníctvom spoločnosti ELSIG, s.r.o. ako sprostredkovateľa) došlo k bezpečnostnému incidentu, teda osobné údaje žalobcu ako klienta žalovanej boli v jej mene a spoločnosťou, ktorú žalovaná vybrala a aj na tento účel poverila, spracovávané v rozpore so zákonom o ochrane osobných údajov (ZOOÚ). Táto skutočnosť bola deklarovaná právoplatným rozhodnutím Úradu na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky (ďalej Úrad) zo dňa 16.8.2017 Číslo: 00777/2017-Os-17. Následne Úrad rozhodnutím zo dňa 22.12.2017 Číslo: 01515/2017-Os-9 uložil sprostredkovateľovi - obchodnému zástupcovi žalovanej, spoločnosti ELSIG s.r.o. za porušenie povinnosti v súvislosti s bezpečnosťou spracúvania osobných údajov v súvislosti s likvidáciou dokumentov pokutu vo výške 5 000 eur. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 13.3.2018. Pre vyvodenie občianskoprávnej zodpovednosti žalovanej úplne postačuje, že osobné údaje jej klientov spracovávané v jej mene sprostredkovateľom neboli zlikvidované v zmysle ZOOÚ, čo Úrad v citovanom rozhodnutí zo 16.8.2017 konštatuje. Osobné údaje žalobcu (a ďalších dotknutých osôb) poskytnuté žalovanej v súvislosti s ňou uzatvorenou Zmluvou o pripojení (teda nie Ivete O., IČO: 37 772 058 ani J. Z., ELSIG, IČO: 10 725 598 a napokon ani spoločnosti ELSIG, s.r.o., IČO: 47 709 014) sa našli nechránené v odomknutom sklade na papierový odpad, pretože ich tam (podľa žalovanej) „omylom, resp. nedopatrením“ umiestnil pracovník sprostredkovateľa, spoločnosti ELSIG, s.r.o. Žalobca pri uzatvorení Zmluvy o pripojení súhlasil s tým, že žalovaná bude spracovávať jeho osobné údaje, ale nemal (ani zákonnú) možnosť ovplyvniť spôsob spracúvania jeho osobných údajov žalovanou, prípadne ani výber sprostredkovateľa, teda osoby, prostredníctvom ktorej bude žalovaná osobné údaje spracúvať. Práve preto je občianskoprávna zodpovednosť za zásah do osobnostných práv koncipovaná na princípoch objektívnej zodpovednosti a nevyžaduje sa pritom ani vyvolanie následkov, ale stačí, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené § 11 OZ. Z hľadiska občianskoprávnej zodpovednosti je preto bez právneho významu, že v správnom konaní vedenom Úradom pod číslom 00144/2018 bolo konanie proti žalovanej zastavené. Rovnako je bez právneho významu, aké bezpečnostné opatrenia po vzniku bezpečnostného incidentu v súvislosti s porušením ochrany osobných údajov prijala žalovaná, prípadne jej sprostredkovateľ. Žalovaná tvrdí, že v súvislosti s rozhodnutím Úradu zo dňa 23.8.2018 číslo 00144/2018 o zastavení správneho konania voči nej, je súd týmto rozhodnutím v zmysle § 193 CSP viazaný. Žalobca však poukazuje na skutočnosť, že súd je podľa § 193 CSP viazaný iba rozhodnutím príslušného orgánu, že bol spáchaný iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu a o tom, kto ho spáchal. Rozhodnutie Úradu z 23.8.2018 číslo 00144/2018 však takýmto rozhodnutím nie je. Všeobecné osobnostné práva tvoria neoddeliteľnú súčasť integrity osobnosti v jej celkovej fyzickej a psychicko-morálnej jednote a celistvosti. Tieto práva sú chránené Ústavou, medzinárodnými konvenciami, Občianskym zákonníkom, prípadne inými zákonmi. Intenzívny verejný záujem na zabezpečení účinnej ochrany všeobecných osobnostných práv sa prejavuje tiež v tom, že v niektorých mimoriadne závažných prípadoch sa neoprávnený zásah do všeobecného osobnostného práva považuje zároveň za zásah do verejného poriadku. Priamy pôvodca takého neoprávneného zásahu je preto (bez ohľadu na to, či sa dotknutá fyzická osoba zároveň dovoľá občianskoprávnej ochrany) postihovaný verejnoprávnymi sankciami správneho (administratívneho) alebo trestného práva. V zvlášť závažných prípadoch zásahov do osobnostných práv sa preto prostriedky súkromného a verejného práva (tvoriace funkčne jeden celok) navzájom dopĺňajú (tzv. komplementarita právnej úpravy ochrany osobnosti). Je preto nevyhnutné dôsledne rozlišovať medzi občianskoprávnou zodpovednosťou,

4C/25/2019

-21-

administratívnou zodpovednosťou a zodpovednosťou trestnoprávnou a to jednak z hľadiska podmienok potrebných pre jej naplnenie a jednak z hľadiska zodpovedných subjektov, voči ktorým konkrétny druh zodpovednosti smeruje. Žalobcovi sa však skôr javí, že žalovaná si dobre uvedomuje svoju zodpovednosť za vzniknutý bezpečnostný incident súvisiaci s porušením ochrany osobných údajov veľkého množstva svojich klientov a pragmaticky (rozumej účelovo) zvolila vývojovú obrannú argumentačnú stratégiu: - od ničoho („...žalovaná v tejto veci v plnom rozsahu odmieta svoju občianskoprávnou zodpovednosť“) k niečomu („Ak by súd napriek vyššie uvedenému dospel k záveru, že zo strany žalovanej došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcov, žalovaná v plnom rozsahu odmieta ich nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka uplatnený žalobou“) a následne - od väčšieho k menšiemu („Pokiaľ by aj súd došiel k záveru, že žalobca má nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, považuje žalovaná sumu 5 000 eur za celkom zjavne neadekvátnu“). Ak žalovaná začína svoju argumentačnú stratégiu

konštatovaním o odmietnutí svojej občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do súkromia žalobcu, potom jej ospravedlnenie iným dotknutým osobám prostredníctvom listu právneho zástupcu zo dňa 16.3.2017 by postrádalo akúkoľvek logiku (nie je dôvod sa ospravedlňovať, ak necítim zodpovednosť). Nelogickým sa však v tomto prípade zdá práve odmietanie zodpovednosti zo strany žalovanej, pretože skutkové okolnosti prípadu ponúkajú aplikovať príslušné právne normy o existencii a danosti zodpovednosti žalovanej. Žalovaná vo vyjadrení konštatuje, že žalobca nijakým spôsobom nešpecifikoval, v čom by mala nemajetková ujma spočívať a akým spôsobom, z čoho by v súvislosti s predmetným osobnými údajmi mala na strane žalobcu vzniknúť. Žalobca v tejto súvislosti zdôrazňuje, že touto žalobou si uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy za neoprávnený zásah do svojho súkromného života v súvislosti s porušením práva na ochranu osobných údajov. Z uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 18.2.2010 sp. zn. 3Cdo 137/2008 vyplýva, že: „Ak ide o zásah do súkromia a súkromného života, nie je procesnou povinnosťou žalobcu preukazovať, že neoprávnený zásah žalovaného pôsobil difamačne a mal za následok zníženie jeho vážnosti a dôstojnosti v spoločnosti“. Najvyšší súd sa v danom rozhodnutí detailne zaoberal inštitútom práva na ochranu osobnosti, v rámci ktorého sú nedielne chránené jednotlivé čiastkové práva zabezpečujúcu občianskoprávnu ochranu konkrétnych stránok osobnosti fyzickej osoby. Medzi tieto zaraďuje i) nemateriálne hodnoty a stránky osobnosti človeka (meno, česť, dôstojnosť, súkromie, telesná integrita a pod.) a ii) prejavy osobnej povahy (podobizne, zvukové záznamy). Najvyšší súd v odôvodnení rozhodnutia zdôraznil, že zásah do súkromia je potrebné dôsledne odlišovať od prípadov neoprávnených zásahov do práva na česť, dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti. Z obsahu uvedeného rozhodnutia vyplýva, že odpustenie procesnej povinnosti žalobcu preukazovať neoprávnený zásah žalovaného sa týka výlučne súdnych sporov o ochrane súkromia. Záver tohto rozhodnutia preto nemožno priamo a generálne aplikovať na spory o ochranu cti, dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti. Ústavný súd SR v Náleze I. ÚS 689/2014 neakceptoval výklad všeobecných súdov, že sťažovateľka neuniesla dôkazné bremeno tým, že v konaní nepreukázala, žeby predmetnou reportážou došlo u nej k takej kvalifikovanej ujme, za ktorú by jej prináležala nemajetková ujma v peniazoch. Tým podľa Ústavného súdu na sťažovateľku uvalili excesívne dôkazné bremeno, čo je neprípustné. Ústavný súd poukázal aj na princíp rovnosti zbraní či príležitostí, ako jeden z aspektov práva na spravodlivý proces. V práve na spravodlivý súdny proces musí byť obsiahnutá tiež rovnosť bremien, ktoré sú na strane účastníkov konania kladené a ktoré nesmú byť neprimerané. Ústavný súd v následných bodoch nálezu konštatoval, že nemajetková ujma vznikla sťažovateľke už samotným zásahom

4C/25/2019

-22-

do jej osobnostných práv, „nie je potrebné demonštrovať, či tento zásah so sebou niesol aj ujmu, ktorá sa prejavila navonok vo vzťahu k tretím osobám, jej príležitostiam, očakávaniam, resp. narušila sa jej dôstojnosť v očiach iných (porov. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 137/2008 či rozhodnutie ESLP vo veci Danev v. Bulharsko z 2.9.2010)“. Žalobca necíti potrebu vyjadrovať sa k zjavne tendenčnej, nenáležitej a pozornosť odvádajúcej argumentácii žalovanej o porovnávaní výšky nemajetkovej ujmy v súdnej veci s nemajetkovou ujmom (bolestným) pri náhradách škody na zdraví v Českej republike. Nevie, prečo neporovnáva sťaženie spoločenského uplatnenia (ale bolestné), čo by bolo skôr akceptovateľné a prečo nie v podmienkach nášho právneho poriadku, ale právneho poriadku ČR. Výšky náhrad by boli rozhodne iné.

17. Žalovaná v replike zo dňa 13.1.2020 poukázala na vyjadrenie k žalobe zo dňa 13.6.2019. K veci samej poukázala, že súd nemôže ponechať bez povšimnutia rozhodnutie k tomu zo zákona povelaného štátneho orgánu, ktorým tento konštatuje, že porušenia povinnosti, od ktorého žalobca odvodzuje svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy voči žalovanej, sa žalovaná vôbec nedopustila. Podľa § 194 CSP otázku, o ktorej má právomoc rozhodovať iný orgán verejnej moci ako orgán podľa § 193 CSP, môže súd sám posúdiť, nemôže však o nej rozhodnúť. Podľa ods. 2 § 194, ak bolo o otázke podľa ods. 1 toho istého ustanovenia rozhodnuté, súd na takéto rozhodnutie prihliadne a vysporiada sa s ním v odôvodnení rozhodnutia. K údajnému nerozlišovaniu medzi administratívnou a občianskoprávnou zodpovednosťou subjektov v procese spracúvania osobných údajov fyzických osôb zo strany žalovanej uvádza, že je to práve žalobca, ktorý v konaní o jeho žalobe od administratívno-právnej zodpovednosti sprostredkovateľa žalovanej (spoločnosti ELSIG) odvodzuje občianskoprávnu zodpovednosť žalovanej, čím predovšetkým sám nerozlišuje medzi občianskoprávnou zodpovednosťou a administratívnou zodpovednosťou. Žalobca v prvom rade celkom zjavne nerozlišuje medzi porušením právnej povinnosti a následkom

porušenia právnej povinnosti, ktorým je zodpovednosť subjektu, ktorý svoju povinnosť porušil, pričom takáto zodpovednosť môže byť občianskoprávna, administratívno-právna, či trestnoprávna. Základným predpokladom akejkoľvek zodpovednosti subjektu je totiž porušenie právnej povinnosti, ktorej je takýto subjekt nositeľom. Bez porušenia právnej povinnosti zo strany povinného subjektu nemôže nastať vo vzťahu k nemu vyvodenie právnej zodpovednosti (občianskoprávnej, administratívno-právnej, či trestnoprávnej) a to bez ohľadu na to, či je táto zodpovednosť objektívna (zodpovednosť za výsledok bez ohľadu na zavinenie) alebo subjektívna (zodpovednosť za zavinené porušenie povinnosti), nakoľko právna zodpovednosť je zásadne následkom (sankciou) za porušenie povinnosti. Úrad právoplatne skonštatoval, že žalovaná v súvislosti so spracúvaním osobných údajov dotknutých osôb v súvislosti s predmetným bezpečnostným incidentom (vrátane žalobcu) neporušila žiadne zo svojich povinností podľa zákona o ochrane osobných údajov, od ktorých porušenia žalobca odvodzuje zodpovednosť žalovanej za zásah do jeho osobnostných práv a svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Tam kde niet porušenia práva zo strany nositeľa povinnosti, sú akékoľvek ďalšie úvahy o jeho zodpovednosti bezpredmetné. Z uvedeného dôvodu nemá zmysel reagovať ani na ďalšie úvahy žalobcu o rozdieloch medzi jednotlivými druhmi zodpovednosti, ako ich prezentuje v tejto časti svojho podania. Záver žalobcu, že ak úrad v administratívnom konaní konštatoval porušenie § 17 ods. 1 a § 19 zákona o ochrane osobných údajov zo strany sprostredkovateľa, založil tým občianskoprávnu zodpovednosť žalovanej, pretože táto je koncipovaná na objektívnom princípe, musí žalovaná v plnom rozsahu odmietnuť a to predovšetkým z dôvodu, že takýto

4C/25/2019

-23-

záver nemá oporu v platnom práve. Žalovaná v tejto súvislosti opakovane poukazuje na príslušné rozhodnutia Úradu v konaní o ochrane osobných údajov vedenom voči nej, ktorý opakovane konštatoval, že v priebehu konania nezistil v príčinnej súvislosti medzi vznikom bezpečnostného incidentu, ku ktorému došlo na strane sprostredkovateľa žalovanej (spoločnosti ELSIG) pri likvidácii dokumentov obsahujúcich osobné údaje žalobcu a plnením zákonných povinností žalovanej porušenie zákona. Inými slovami žalovaná žiadne zo svojich povinností, ktoré jej vyplývajú zo zákona o ochrane osobných údajov, neporušila. Žalovaná napriek tomu, že nenesie v tomto prípade administratívno-právnu a ani občianskoprávnu zodpovednosť za žalobcom tvrdý neoprávnený zásah do jeho osobnostných práv spôsobený bezpečnostným incidentom, ktorý vznikol u sprostredkovateľa (spoločnosť ELSIG), k tomuto incidentu došlo v jej značkovej predajni (aj keď prevádzkovaná iným subjektom), v súvislosti s ňou poskytovanými službami a týkal sa jej zákazníkov (či už bývalých alebo existujúcich) a preto aj keď za uvedený incident právne nezodpovedá, považovala za vhodné, žiadúce a slušné sa im za vzniknutú situáciu ospravedlniť a ubezpečiť ich, že sa už v budúcnosti nebude opakovať. Ako je aj z listu právneho zástupcu žalovanej zrejmé, uvedené ospravedlnenie v žiadnom prípade nie je možné považovať za priznanie existencie právnej zodpovednosti žalovanej za predmetný bezpečnostný incident. Argumentácia žalobcu, ktorý s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.2.2010, spis. zn. 3Cdo 137/2008, uvádza, že v prípade ak ide o zásah do súkromia a súkromného života, nie je procesnou povinnosťou žalobcu preukazovať, že neoprávnený zásah žalovaného pôsobil difamačne a mal za následok zníženie jeho vážnosti a dôstojnosti v spoločnosti, predstavuje nepochopenie argumentácie žalobcu uvedenej vo vyjadrení žalovanej k žalobe žalobcu zo dňa 13.6.2019. Žalovaná totiž nikdy netvrdila ani netvrdí, že v prípade neoprávneného zásahu do práva na súkromie (ochrana osobných údajov tvorí zložku práva na súkromie), je difamačný následok jediným právne akceptovateľným prejavom závažnosti ujmy spôsobenej fyzickej osobe na jej chránených právach. V prípade zásahu do práva na súkromie totiž difamačné dôsledky môžu, ale v okolnostiach prípadu ani len nemusia nastať. Žalovaná len tvrdila a naďalej tvrdí, že aj v prípade, ak nenastanú v dôsledku neoprávneného zásahu do práva na súkromie difamačné následky, je podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, aby ujma, ktorá vznikla, bola s ohľadom na všetky okolnosti prípadu porovnateľná svojou závažnosťou (intenzita a objektívnosť vnímania) prípadom, kedy došlo v značnej miere k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti. Žalovaná v tejto súvislosti poukázala na novšie rozhodnutie a to konkrétne uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.6.2011, sp. zn. 4Cdo 232/2010. Náhrada nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka má zásadne subsidiárny charakter, prichádza do úvahy len v prípadoch, kedy iné primerané zadošťučinenie nie je postačujúce, najmä preto, že neoprávneným zásahom do osobnostných práv fyzickej osoby došlo k závažnej ujme. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je však vždy - v závislosti na individuálnych okolnostiach prípadu - existencia závažnej ujmy. Žalobca ďalej okrem iného uvádza, že z obsahu ním uvádzaného rozhodnutia

vyplýva (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.2.2010, spis. zn. 3Cdo 137/2008), že žalobcovi sa odpúšťa v prípade súdnych sporov o ochrane súkromia procesná povinnosť preukazovať neoprávnený zásah do práva na súkromie. Po oboznámení sa s obsahom predmetného rozhodnutia žalovaná uvádza, že uvedené rozhodnutie neobsahuje záver, že v prípade súdnych sporov o ochrane súkromia nemá žalobca povinnosť preukazovať neoprávnený zásah do práva na súkromie, vznik nemajetkovej ujmy a jej závažnosť a ani nič také, z čoho by bolo možné takýto záver odvodiť. Predmetné rozhodnutie, na ktoré poukazuje

4C/25/2019

-24-

žalobca, len konštatuje (pozri str. 13 rozhodnutia), že so zreteľom na to, do akej chránenej sféry (do ktorých čiastkových osobnostných práv práv) bolo zasiahnuté, nebolo procesnou povinnosťou navrhovateľky (v tomto konkrétnom prípade) preukazovať, že neoprávnený zásah odporkyne pôsobil difamačne a mal za následok zníženie jej vážnosti a dôstojnosti v spoločnosti. K uvedenému žalovaná len uvádza, že takýto záver je logický, pretože, ako už uviedla vyššie, nie každý zásah do práva na súkromie musí mať nevyhnutne difamačné dôsledky. V prípadoch, kedy zásah do práva na súkromie nemá objektívne difamačné dôsledky (zníženie vážnosti a dôstojnosti v spoločnosti), by bola procesná požiadavka na ich preukázanie zo strany žalobcu, ako podmienka pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy, nepochybne zásahom do jeho práva na spravodlivý súdny proces, ktorého súčasťou je aj rovnosť zbraní tak, ako uvádza aj rozhodnutie ústavného súdu, na ktoré poukazuje žalobca vo svojom vyjadrení. Vyššie uvedené však znamená len toľko, že žalobca v súvislosti so zreteľom na to, do akej chránenej sféry (do ktorých čiastkových osobnostných práv práv) bolo zasiahnuté (či objektívne nastáva difamačný následok zásahu), v prípadoch, kedy difamačný následok nenastal, nemusí tento preukazovať, čo napokon ani objektívne nie je možné. Bez ohľadu na vyššie uvedené však zákonnou podmienkou pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch je vždy existencia závažnej ujmy. Ako už bolo uvedené vyššie, táto závažná ujma nemusí nevyhnutne spočívať v znížení vážnosti a dôstojnosti žalobcu v spoločnosti. Bez ohľadu na túto skutočnosť je však žalobca vždy povinný existenciu závažnej ujmy, bez ohľadu na to, v čom táto závažná ujma spočíva, v konaní riadne preukázať. Na uvedenom sa jednoznačne zhoduje jednak dostupná judikatúra, ako aj odborné komentáre autorov zaoberajúcich sa uvedenou problematikou. Žalobca vo zvyšnej časti svojho vyjadrenia v zásade opakuje svoju argumentáciu uvedenú v žalobe, ku ktorej sa už žalovaná vyjadrila svojim podaním zo dňa 13.6.2019, na ktorých vyjadreniach žalovaná v plnom rozsahu zotráva.

18. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to Žiadosťou o znovupripojenie SIM karty s osobnými údajmi žalobcu, záznamom o podaní oznámenia na OO PZ Stropkov Igor X. z 20.2.2017, záznamom o podaní vysvetlenia na OO PZ Stropkov R. T. z 29.3.2017, odovzdaním veci z OO PZ Stropkov na ÚOOÚ SR z 30.3.2017, listom JUDr. Ambróza Motyku spoločnosti Orange Slovensko, a.s. z 28.2.2017, listom Advokátskej kancelárie Branislava Máčaja, s.r.o. zo 16.3.2017, fotodokumentáciou bezpečnostného incidentu, rozhodnutím ÚOOÚ SR zo dňa 16.8.2017 číslo: 00777/2017-0s-17, rozhodnutím ÚOOÚ SR zo dňa 8.9.2017 číslo: 00780/2017-0s-11, rozhodnutím ÚOOÚ SR zo dňa 22.12.2017 číslo: 01515/2017-OS-9, rozhodnutím predsedníčky ÚOOÚ SR zo dňa 9.3.2018 číslo: 00103/2018-Op-7, rozhodnutím ÚOOÚ SR zo dňa 23.8.2018 číslo: 00144/2018-OS-21, rozhodnutím predsedníčky ÚOOÚ SR zo dňa 22.11.2018 č. k. 00465/2018-Op-4 (dôkazy predložené žalobcom v elektronickej podobe a evidované na tunajšom súde v registri OpP pod číslom 1OpP/3/2019), vyjadrením žalovanej k otázkam žalobcov zo dňa 14.1.2020 (z konania OS Svidník 6C/39/2018), vylúčením žalobcu a zistil tento skutkový stav:

19. Dňa 9.2.2017 Bc. R. T. našiel v Stropkove za budovou na Hlavnej ul. č. 60, v ktorej sídli značková predajňa Orange Slovensko, a. s. v neuzamknutom priestore určenom na skladovanie papierového odpadu medzi papierovým odpadom, čo je zrejme aj z fotodokumentácie, archívnu krabicu, v ktorej sa nachádzalo množstvo (483) originálnych písomností s osobnými údajmi účastníkov (zákazníkov) spoločnosti Orange Slovensko, a. s.,

4C/25/2019

-25-

vrátane originálov písomností s osobnými údajmi zákazníkov. V nájdenej archívnej krabici sa nachádzali písomnosti s názvom: „Žiadosť o vydanie novej SIM karty a potvrdenie o jej prevzatí“, „Výmena SIM karty“ a „Žiadosť o znovupripojenie SIM karty. Išlo o originálne dokumenty s vlastnoručným podpisom

zákazníkov aj pečiatkou a podpisom obchodného zástupcu spoločnosti Orange Slovensko, a. s., na ktorých sa nachádzali dôležité identifikátory dotknutých osôb ako je meno, priezvisko (akademický titul), adresa bydliska, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu, telefónne číslo, číslo SIM karty a vlastnoručný podpis. Na viacerých písomnostiach bola prievitnou lepiacou páskou prelepená plastová SIM karta. Predmetná archívna krabica s nájdenými písomnosťami bola ako dôkazný materiál odovzdaná Marošom T. (nálezca a zároveň jedna z dotknutých osôb) advokátovi JUDr. Ambrózovi Motykovi, ktorý bol splnomocnený právnym zastupovaním vo veci neoprávneného zásahu do súkromného života dotknutých osôb v súvislosti so spracovávaním osobných údajov spoločnosťou Orange Slovensko, a. s.. Právny zástupca listom zo dňa 28.2.2017 vyzval v mene viacerých dotknutých osôb (mimo žalobcu) spoločnosť Orange Slovensko, a. s. v súvislosti s tvrdeným protiprávnym zásahom do práv dotknutých osôb na mimosúdne rokovanie, pri ktorom požadoval písomné ospravedlnenie, finančnú satisfakciu a náhradu nákladov právneho zastupovania. Na základe predmetného listu sa spoločnosť Orange Slovensko, a. s. prostredníctvom právneho zástupcu Mgr. Branislava Máčaja, advokáta, listom zo dňa 16.3.2017 ospravedlnila dotknutým osobám za vzniknutú situáciu a ubezpečila ich, že urobí všetko preto, aby sa v budúcnosti takáto situácia neopakovala. Zároveň odmietla zaplatenie finančnej satisfakcie s odôvodnením, že „prípadný“ zásah do osobnostných práv dotknutých osôb nedosiahol takú intenzitu a následky s ohľadom na ich súkromný život, aby boli odôvodnené úvahy nad poskytnutím náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Policajt Obvodného oddelenia PZ v Stropkove prijal dňa 20.2.2017 oznámenie S. X., ktorý bol v tom čase vedúcim značkovej predajne spoločnosti Orange Slovensko, a. s. sídliacej na Ul. Hlavnej č. 60, v Stropkove, v objekte bývalého hotela Tokajík a zároveň zamestnancom obchodného zástupcu žalovanej, spoločnosti ELSIG s.r.o. vo veci krádeže písomností určených na skartovanie zo skladu za predajňou Orange Slovensko, a. s. na Ul. Hlavnej v Stropkove. Igor X. na Obvodnom oddelení Policajného zboru v Stropkove v konaní ČPS: ORPZ - SK- OPP5 - 77 /2017- P v podanom oznámení uviedol, že „dňa 20.2.2017 zistil, že zo skladu, ktorý sa nachádza hneď za predajňou, bol ukradnutý jeden igelitový mech o objeme 60 l, ktorý bol plný tlačív s osobnými údajmi ich klientov a tento bol určený na skartovanie“. Z fotodokumentácie je zrejmé, že sklad na papierový odpad, v ktorom boli originálne písomnosti s osobnými údajmi klientov spoločnosti Orange Slovensko, a. s. nájdené, bol síce uzamykateľný, ale v čase nájdenia písomností R.om nebol uzamknutý, pretože tento sklad využívalo viacero podnikateľských subjektov sídlacích v predmetnom polyfunkčnom objekte (bývalý hotel Tokajík v Stropkove). Túto skutočnosť mal súd preukázanú aj z oznámenia IgN.a v priestupkovom spise OO PZ Stropkov, ktorý potvrdil, že sklad využívajú aj iní predajcovia z daného objektu a dosť často sa stáva, že sklad zostane po určitý čas neuzamknutý.

20. Z Rozhodnutia ÚOOÚ SR zo dňa 16.8.2017 Číslo: 00777/2017-Os-17 vyplýva, že spoločnosť ELSIG s.r.o. ako sprostredkovateľ „porušil ustanovenie § 17 ods. 1 a § 19 ods. 1 zákona tým, že pri likvidácii dokumentov obsahujúcich osobné údaje klientov spoločnosti Orange Slovensko a. s. v rozsahu meno a priezvisko klienta (obchodné meno), adresa, rodné číslo (IČO), telefónne číslo, číslo OP, pridelené číslo, číslo SIM karty, účastnícke číslo, podpis klienta a podpis povereného pracovníka ako aj informácie o predajnom mieste

4C/25/2019

-26-

nepostupoval s náležitou starostlivosťou, pričom tieto boli uložené v archívnej krabici s označením ARCHIVE BOX, TYP 1/75, na bočnej strane ktorej je rukou napísané „ID 350GPB01 ORANGE SLOVENSKO, a. s. CHYBNÉ SIM KARTY VÝMENA 2011, 8.11.2011 - 3.11.2012“ (ďalej len „archívna krabica“) a umiestnené v sklade na papierový odpad nachádzajúceho sa za budovou, v ktorej sídli predajňa Orange Slovensko, a. s. na Ul. Hlavná 60 v Stropkove“. Úrad neuložil citovaným rozhodnutím spoločnosti ELSIG s.r.o. opatrenie na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku, keď konštatoval, že sprostredkovateľ v priebehu konania preukázal plnenie povinnosti vyplývajúce mu z ustanovení zákona a následne po bezpečnostnom incidente nanovo prijal bezpečnostné opatrenia a tým uloženie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku už nebolo v danom prípade dôvodné a účelné. Následne Úrad rozhodnutím zo dňa 22.12.2017 číslo: 01515/2017-Os-9 uložil sprostredkovateľovi - obchodnému zástupcovi žalovanej, spoločnosti ELSIG s.r.o. za porušenie povinnosti v súvislosti s bezpečnosťou spracúvania osobných údajov a v súvislosti s likvidáciou dokumentov pokutu vo výške 5 000 eur. Toto rozhodnutie bolo na základe rozkladu spoločnosti ELSIG, s.r.o. potvrdené rozhodnutím predsedníčky ÚOOÚ SR zo dňa 9.3.2018 číslo: 00103/2018-Op-7. Administratívne konanie (konanie o ochrane osobných údajov) na základe podnetu spoločnosti Orange Slovensko, a. s. proti advokátovi JUDr. Ambrózovi Motykovi bolo rozhodnutím ÚOOÚ SR zo dňa

8.9.2017 číslo: 00780/2017-Os-11 zastavené. Rovnako bolo zastavené aj administratívne konanie voči žalovanej a to rozhodnutím ÚOOÚ SR zo dňa 23.8.2018 pod číslom: 00144/2018-Os-21, v ktorom bol navrhovateľom MD.

21. Súd z fotokópie písomnosti predloženej žalobcom nachádzajúcej sa v spise na č. 15 zistil, že v nájdenej archívnej krabici ARCHIVE BOX, TYP 1/75, na bočnej strane ktorej bolo rukou napísané „ID 35OGPBO1 ORANGE SLOVENSKO, a.s. CHYBNÉ SIM KARTY VÝMENA 2011, 8.11.2011 - 3.11.2012“ sa nachádzala aj písomnosť žalobcu s názvom: „Žiadosť o znovupripojenie SIM karty“ zo dňa 26.1.2012. Na tomto originálnom dokumente s vlastnoručným podpisom žalobcu a pečiatkou a podpisom obchodného zástupcu spoločnosti Orange Slovensko, a. s. sa nachádzali dôležité identifikátory žalobcu ako je meno, priezvisko, adresa bydliska, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu, telefónne číslo, číslo SIM karty a vlastnoručný podpis. Predmetná archívna krabica s nájdenými písomnosťami bola MD.m ako dôkazný materiál odovzdaná advokátovi JUDr. Ambrózovi Motykovi, u ktorého sa aj v súčasnosti nachádza. V archívnej krabici sa podľa odôvodnenia rozhodnutia predsedníčky ÚOOÚ SR z 9.3.2018 číslo: 00103/2018-Op-7 nachádzalo celkovo 483 listín (strana 4 rozhodnutia).

22. Z vyjadrenia žalovanej k otázkam žalobcom zo dňa 14.1.2020 (z konania OS Svidník sp. zn. 6C/39/2018) súd zistil, že lehota uloženia písomných dokumentov, na ktorých sa nachádzali osobné údaje žalobcov, je podľa Registratúrneho plánu žalovanej 10 rokov odo dňa zániku platnosti zmluvy o pripojení. Predmetné písomné dokumenty sa nearchivujú na predajnom mieste, kde boli vytvorené. Predmetné dokumenty sa prikladajú k zmluve o pripojení, resp. zmluve o poskytovaní verejných služieb. Po vyhotovení týchto dokumentov na predajnom mieste sa tieto dokumenty v najbližšom termíne zvozu dokumentácie (raz za 14 kalendárnych dní) od vzniku dokumentu zasielajú na účely archivácie do centrálného archívu žalovanej v Lučenci, kde sa priložia k zmluve o pripojení, resp. k zmluve o poskytovaní verejných služieb, ku ktorej boli vyhotovené, to jest archivujú sa spolu s touto zmluvou. Každý zákaznícky dokument, ktorý je vytvorený na predajnom mieste, je zaevidovaný
4C/25/2019

-27-

v aplikácii Archivnet, kde je uvedený aj jeho status, to jest je možné určiť v každom okamihu, či sa dokument na predajni stále nachádza alebo bol vyexpedovaný do centrálného archívu žalovanej v Lučenci.

23. Žalobca pri výsluchu na pojednávaní uviedol, že trvá na podanej žalobe. Keď si pomyslí, že niekto šikovný mohol využiť jeho osobné údaje vo svoj prospech, mohol zobrať nejakú pôžičku vo výške 100 000 eur a on by ju splácal, tak to by bolo nefér, nikomu by sa to nepáčilo. Nevie si predstaviť, ako by zo svojho platu splácal napr. 100 000 eur, prišiel by o byt, o svoje bývanie. Keď mu to povedala jedna mladá pani, ktorá mu o tom volala, tak myslel, že spadne z ňoh, kľudne mohol dostať aj infarkt, je to nepredstaviteľné, čo sa stalo. Mal tam 2 žiadosti, jedna bola jeho a jedna pre syna, bral pre neho telefón, chcel mu urobiť radosť a takto dopadli. Konkrétna ujma sa mu zatiaľ nestala, ale mohla sa stať kľudne. Nájdené dokumenty má v súčasnosti jeho právnik a dokumenty by sa mohli nejako zneužiť, záleží od toho, kto sa k nim dostal. V dnešnej dobe je možné aj cez telefón zobrať nejaký úver. Myslí si, že suma 5 000 eur ako finančná náhrada je adekvátna, 110 eur priznaných v inom konaní je výsmech ľuďom.

24. Predtým, než začal súd vo veci konať, skúmal svoju miestnu príslušnosť a to z dôvodu, že žalovaná vo vyjadrení k žalobe zo dňa 19.12.2019, teda pri svojom prvom procesnom úkone, uplatnila námietku miestnej nepríslušnosti Okresného súdu vo Svidníku. Žalobca založil miestnu príslušnosť Okresného súdu Svidník ako osobitnú miestnu príslušnosť podľa § 19 písm. d) CSP tvrdiac, že právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou vznikol na základe Zmluvy o pripojení ako základného aktu, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou a oprávnenie žalovanej spracúvať osobné údaje žalobcov má svoj základ práve v Zmluve o pripojení, ktorú žalobca v postavení spotrebiteľa so žalovanou uzatvoril. V spore teda podľa žalobcu ide o spotrebiteľský spor, pretože tento spor súvisí so spotrebiteľskou zmluvou (zmluvou o pripojení). Žalovaná v námietke miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Svidník tvrdí, že v konkrétnej veci ide o žalobu na ochranu osobnosti, preto miestne príslušným súdom na konanie v prvej inštancii je Okresný súd Bratislava II.

25. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

26. Podľa § 19 písm. d) CSP, popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v obvode ktorého má adresu trvalého pobytu žalobca, ktorý je spotrebiteľom, ak ide o spotrebiteľský spor alebo o konanie v sporoch týkajúcich sa spotrebiteľského rozhodcovského konania.

27. Podľa § 36 ods. 1 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný.

28. Podľa § 41 CSP, súd skúma miestnu príslušnosť iba na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí; výlučnú miestnu príslušnosť skúma aj bez námietky na začiatku konania.

29. Podľa § 42 CSP, ak je námietka miestnej nepríslušnosti nedôvodná alebo ak nie je uplatnená včas, súd na ňu neprihliadne a spor prejedná a rozhodne. Neprihliadnutie na

4C/25/2019

-28-

námietku súd odôvodní v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

30. Podľa § 290 CSP, spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

31. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

32. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

33. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

34. Súd pri skúmaní svojej príslušnosti vychádzal z podstaty sporu, ktorý je síce sporom o ochranu osobnosti z dôvodu zásahu do súkromia žalobcu, avšak zásah do súkromia bezprostredne súvisí s porušením ochrany osobných údajov pri ich spracúvaní žalovanou v rámci plnenia Zmluvy o pripojení.

35. Právny základ pre spracúvanie osobných údajov je vo všeobecnosti stanovený v § 9 ZOOÚ.

36. Podľa § 9 ods. 1 ZOOÚ, prevádzkovateľ môže spracúvať osobné údaje len na základe priamo vykonateľného právne záväzného aktu Európskej únie, medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, ustanovení tohto zákona alebo osobitného zákona, alebo na základe súhlasu dotknutej osoby.

37. Právnym základom pre spracúvanie osobných údajov žalobcov žalovanou ako telekomunikačným operátorom je zákon č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZEK“), teda osobitný zákon, na ktorý odkazuje § 9 ods. 1 ZOOÚ.

38. Podľa § 56 ods. 3 ZEK, podnik, ktorý poskytuje verejné služby, môže na účely uzavretia a plnenia zmluvy o poskytovaní verejných služieb, jej zmeny, ukončenia alebo prenesenia čísla, fakturácie, prijímania a evidencie platieb, pohľadávok a postupovania pohľadávok a vypracovania zoznamu účastníkov získavať a spracúvať údaje účastníkov, ktorými sú telefónne číslo, výška neuhradených záväzkov a

a) meno, priezvisko, titul, adresa trvalého pobytu, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti fyzickej osoby, štátnu príslušnosť,

b) obchodné meno, miesto podnikania a identifikačné číslo fyzickej osoby - podnikateľa alebo

c) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo právnickej osoby.

39. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaná na účely uzavretia Zmluvy o pripojení, ale aj ďalších činností súvisiacich s plnením tejto zmluvy, mala zákonné oprávnenie spracúvať

4C/25/2019

osobné údaje žalobcu. Ak teda k zásahu do súkromia žalobcu malo dôjsť pri legitímnom spracúvaní osobných údajov žalobcu a žalovaná takéto svoje oprávnenie (právny základ) môže pre účely uzavretia a plnenia Zmluvy o pripojení odvodiť priamo zo zákona (§ 56 ods. 3 písm. a) ZEK) a na spracúvanie osobných údajov nepotrebuje ani súhlas žalobcu, potom zásah do súkromia žalobcu pri porušení ochrany jeho osobných údajov bez akýchkoľvek pochybností súvisí so Zmluvou o pripojení, o ktorej spotrebiteľskom charaktere nemôže byť žiaden spor.

40. Súd sa nestotožnil s argumentáciou žalovanej, že uplatňované právo žalobcu nijako nesúvisí so spotrebiteľskou zmluvou (zmluvy o pripojení) uzatvorenou medzi žalobcom a žalovanou a skutočnosť, že strany uzatvorili spotrebiteľskú zmluvu, je v tomto prípade podružná, pretože právny základ nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy vyplýva z iného právneho vzťahu, resp. má iný právny základ ako spotrebiteľská zmluva (zmluva o pripojení).

41. Súd konštatuje, že právo na ochranu osobnosti za zásah do súkromného života žalobcu pre porušenie ochrany jeho osobných údajov bezprostredne súvisí so základným spotrebiteľským vzťahom medzi stranami založeným Zmluvou o pripojení, pretože k porušeniu ochrany osobných údajov došlo v súvislosti so službami telekomunikačného operátora, ktoré žalovaná poskytovala žalobcovi na základe Zmluvy o pripojení a v jej rámci.

42. „Za spotrebiteľský spor možno považovať spor o akejkoľvek otázke týkajúcej sa (vyplývajúcej zo) spotrebiteľskej zmluvy, napríklad či zmluva vznikla, či je platná, či naďalej trvá, ďalej otázky výkladu obsahu spotrebiteľskej zmluvy, posúdenie nárokov z nej vyplývajúcich, ako aj nárokov z jej porušenia a iné. Za spory súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou môžu byť považované aj nároky z bezdôvodného obohatenia, nároky z mimozmluvnej zodpovednosti, nároky z nekalej súťaže a nekalých obchodných praktík, nároky zo zodpovednosti za škodu spôsobenú vadnou vecou a iné. Aspekt sporu vyplývajúceho zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiacej so spotrebiteľskou zmluvou je zachovaný aj v prípade, ak sa spor týka iných zmluvných dokumentov súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou“. (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, s. 1020)

43. Vychádzajúc z uvedeného preto súd považoval predmetný spor za spor spotrebiteľský. Vzhľadom ku skutočnosti, že žalobca má adresu trvalého pobytu v obvode Okresného súdu Svidník, žalovanou uplatnenú námietku miestnej nepríslušnosti považoval súd za nedôvodnú, na námietku neprihliadal a spor prejednal a rozhodol.

44. Podľa § 4 ods. 2 písm. u) zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení účinnom od 1.1.2018 do 31.10.2018, od poplatku je oslobodený spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu.

45. V súvislosti s uvedeným konštatovaním súdu, že v tomto prípade ide o spor súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou, bol žalobca ako spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu oslobodený podľa citovaného zákonného ustanovenia od platenia súdneho poplatku.

4C/25/2019

46. Podľa Čl. 10 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

47. Podľa Čl. 10 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, každý má právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe.

48. Podľa Čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

49. Podľa Čl. 16 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, každý má právo na ochranu osobných údajov, ktoré sa ho týkajú.

50. Podľa Čl. 16 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, Európsky parlament a Rada v súlade s riadnym legislatívnym postupom ustanovia pravidlá, ktoré sa vzťahujú na ochranu fyzických osôb, pokiaľ ide o spracúvanie osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie, ako aj členskými štátmi pri výkone činností, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti práva Únie, a pravidlá, ktoré sa vzťahujú na voľný pohyb takýchto údajov. Dodržiavanie týchto pravidiel podlieha kontrole nezávislých orgánov.

51. Podľa Čl. 8 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie, každý má právo na ochranu osobných údajov, ktoré sa ho týkajú.

52. Podľa Čl. 8 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, tieto údaje musia byť riadne spracované na určené účely na základe súhlasu dotknutej osoby alebo na inom oprávnenom základe ustanovenom zákonom. Každý má právo na prístup k zhromaždeným údajom, ktoré sa ho týkajú, a právo na ich opravu.

53. Podľa Čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

54. Podľa Čl. 19 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe .

55. Podľa Čl. 22 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a ochrana osobných údajov sa zaručujú.

56. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

57. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie.

4C/25/2019

-31-

58. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

59. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

60. V čase vzniku bezpečnostného incidentu bol účinný zákon č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZOOÚ“), ktorý súd na tento prípad aplikoval.

61. Podľa § 1 ZOOÚ, tento zákon upravuje

- a) ochranu práv fyzických osôb pred neoprávneným zasahovaním do ich súkromného života pri spracúvaní ich osobných údajov,
- b) práva, povinnosti a zodpovednosť pri spracúvaní osobných údajov fyzických osôb,
- c) postavenie, pôsobnosť a organizáciu Úradu na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“).

62. Podľa § 3 ods. 3 ZOOÚ, týmto zákonom nie je dotknuté právo na ochranu osobnosti.

63. Podľa § 4 ods. 1 ZOOÚ, osobnými údajmi sú údaje týkajúce sa určenej alebo určiteľnej fyzickej osoby, pričom takou osobou je osoba, ktorú možno určiť priamo alebo nepriamo, najmä na základe všeobecne použiteľného identifikátora alebo na základe jednej či viacerých charakteristík alebo znakov, ktoré tvoria jej fyzickú, fyziologickú, psychickú, mentálnu, ekonomickú, kultúrnu alebo sociálnu identitu.

64. Podľa § 4 ods. 2 ZOOÚ, na účely tohto zákona sa rozumie

- a) dotknutou osobou každá fyzická osoba, ktorej sa osobné údaje týkajú,
- b) prevádzkovateľom každý, kto sám alebo spoločne s inými vymedzí účel spracúvania osobných údajov, určí podmienky ich spracúvania a spracúva osobné údaje vo vlastnom mene; ak účel, prípadne aj podmienky spracúvania osobných údajov ustanovuje zákon, priamo vykonateľný právne záväzný akt Európskej únie alebo medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná, prevádzkovateľom je ten, kto je na plnenie účelu spracúvania za prevádzkovateľa ustanovený alebo kto spĺňa zákonom, priamo vykonateľným právne záväzným aktom Európskej únie alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná, ustanovené podmienky,
- d) sprostredkovateľom každý, kto spracúva osobné údaje v mene prevádzkovateľa, v rozsahu a za podmienok dojednaných s prevádzkovateľom v písomnej zmluve podľa § 8 a v súlade s týmto zákonom.

65. Podľa § 4 ods. 3 ZOOÚ, na účely tohto zákona sa ďalej rozumie

4C/25/2019

-32-

- a) spracúvaním osobných údajov vykonávanie operácií alebo súboru operácií s osobnými údajmi, najmä ich získavanie, zhromažďovanie, šírenie, zaznamenávanie, usporadúvanie, prepracúvanie alebo zmena, vyhľadávanie, prehliadanie, preskupovanie, kombinovanie, premiestňovanie, využívanie, uchovávanie, blokovanie, likvidácia, ich cezhraničný prenos, poskytovanie, sprístupňovanie alebo zverejňovanie; niektorými operáciami s osobnými údajmi sa podľa prvej vety rozumie
2. sprístupňovaním osobných údajov oznámenie osobných údajov alebo umožnenie prístupu k nim príjemcovi, ktorý ich ďalej nespracúva,
5. likvidáciou osobných údajov zrušenie osobných údajov rozložením, vymazaním alebo fyzickým zničením hmotných nosičov tak, aby sa z nich osobné údaje nedali reprodukovať.

66. Podľa § 5 ods. 1 ZOOÚ, osobné údaje možno spracúvať len spôsobom ustanoveným týmto zákonom a v jeho medziach tak, aby nedošlo k porušeniu základných práv a slobôd dotknutých osôb, najmä k porušeniu ich práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti alebo k iným neoprávneným zásahom do ich práva na ochranu súkromia.

67. Podľa § 5 ods. 1 ZOOÚ, osobné údaje môže spracúvať iba prevádzkovateľ a sprostredkovateľ.

68. Podľa § 6 ods. 2 písm. h) ZOOÚ, prevádzkovateľ je povinný zlikvidovať tie osobné údaje, ktorých účel spracúvania sa skončil, po skončení účelu spracúvania možno osobné údaje ďalej spracúvať len za podmienok ustanovených v odseku 5.

69. Podľa § 8 ods. 1 ZOOÚ, prevádzkovateľ je oprávnený na základe písomnej zmluvy poveriť spracúvaním osobných údajov sprostredkovateľa. Na účely poverenia sprostredkovateľa spracúvaním osobných údajov podľa prvej vety sa súhlas dotknutej osoby nevyžaduje.

70. Podľa § 8 ods. 2 ZOOÚ, prevádzkovateľ je pri výbere sprostredkovateľa povinný dbať na jeho odbornú, technickú, organizačnú a personálnu spôsobilosť a jeho schopnosť zaručiť bezpečnosť spracúvaných osobných údajov opatreniami podľa § 19 ods. 1. Prevádzkovateľ nesmie zveriť spracúvanie osobných údajov sprostredkovateľovi, ak by tým mohli byť ohrozené práva a právom chránené záujmy dotknutých osôb.

71. Podľa § 8 ods. 9 ZOOÚ, povinnosti prevádzkovateľa stanovené v jeho § 8 ods. 6, § 15 až 18 a § 28 až 32 môže vykonať sprostredkovateľ, ak sa tak výslovne dohodne v zmluve uzatvorenej s prevádzkovateľom.

72. Podľa § 8 ods. 10 ZOOÚ, sprostredkovateľ zodpovedá za plnenie povinností podľa odseku 9 v rozsahu zmluvy uzatvorenej s prevádzkovateľom.

73. Podľa § 17 ods. 1 ZOOÚ, prevádzkovateľ je po splnení účelu spracúvania povinný bez zbytočného odkladu zabezpečiť likvidáciu osobných údajov.

74. Podľa § 19 ods. 1 ZOOÚ, za bezpečnosť osobných údajov zodpovedá prevádzkovateľ. Prevádzkovateľ je povinný chrániť spracúvané osobné údaje pred ich poškodením, zničením, stratou, zmenou, neoprávneným prístupom a sprístupnením,
4C/25/2019

-33-

poskytnutím alebo zverejnením, ako aj pred akýmikoľvek inými neprípustnými spôsobmi spracúvania. Na tento účel prijme primerané technické, organizačné a personálne opatrenia (ďalej len „bezpečnostné opatrenia“) zodpovedajúce spôsobu spracúvania osobných údajov, pričom berie do úvahy najmä použiteľné technické prostriedky, dôvernosť a dôležitosť spracúvaných osobných údajov, ako aj rozsah možných rizík, ktoré sú spôsobilé narušiť bezpečnosť alebo funkčnosť informačného systému.

75. Podľa § 60 CSP stranami sú žalobca a žalovaný.

76. Po tom, čo sa súd vysporiadal s otázkou miestnej príslušnosti, sa zaoberal otázkou vecnej legitímácie strán. Platí, že okruh strán sporu určuje žalobca. Jedným zo základných predpokladov úspešnosti žaloby je aj to, aby stranami boli všetky vecne legitímované osoby. Všeobecne sa pod vecnou legitímáciou rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jeden účastník občianskeho súdneho konania je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitímovaný) a účastník na opačnej procesnej strane je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (je pasívne vecne legitímovaný). Procesnú zodpovednosť za označenie strán v žalobe vždy nesie žalobca v tom zmysle, že nedostatočné označenie vecne legitímovaných strán znamená zamietnutie žaloby.

77. Súd je pri rozhodovaní o akejkoľvek žalobe vždy povinný skúmať existenciu vecnej legitímácie strán, a to aj ak ju v konaní nikto nenamieta. Pokiaľ sa súd k tejto otázke aj výslovne nevyjadrí, neznamená to, že sa s ňou nevysporiadal. Súd mal za preukázané, že žalobca bol dňa 26.1.2012, kedy bol v mene žalovanej vyhotovený dokument s jeho osobnými údajmi, klientom žalovanej na základe zmluvy o pripojení. Súd zároveň žalobcu považoval za dotknutú osobu v zmysle § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 122/2013 Z. z o ochrane osobných údajov, u ktorej došlo pri spracúvaní jeho osobných údajov prostredníctvom spoločnosti ELSIG s.r.o. k porušeniu ustanovení zákona o ochrane osobných údajov a tým k zásahu do jeho súkromného života. Žalobca sa teda touto žalobou domáhal svojho práva na ochranu osobnosti v zmysle ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka, čím bola založená aktívna vecná legitímácia žalobcu a táto nebola ani žalovanou stranou v konaní namietaná. Svoju pasívnu legitímáciu namietala žalovaná vo vyjadrení k žalobe a v priebehu konania.

78. Žalobca za pasívne legitímovanú stranu označil spoločnosť Orange Slovensko a. s., pretože Žiadosť o vydanie novej SIM karty a potvrdenie o jej prevzatí, na ktorej sa nachádzali osobné údaje žalobcu a ktoré boli spracúvané v rozpore so zákonom o ochrane osobných údajov, boli vyhotovené v súvislosti s plnením Zmluvy o pripojení medzi žalobcom a žalovanou. Súd konštatuje, že občianskoprávna zodpovednosť žalovanej za zásah do súkromia žalobcu má objektívny charakter, ktorý vyplýva z ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka ako generálnej klauzuly ochrany osobnosti v súkromnom práve. „Zamestnanec, prípadne iná použitá osoba nezodpovedá osobne priamo postihnutej fyzickej osobe; za nemajetkovú ujmu zodpovedá právnická alebo fyzická osoba, ktorá takúto osobu na svoju činnosť použila („použitá“ osoby zodpovedajú len v tzv. vnútornom vzťahu)“ (Rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 3. októbra 2011, sp. zn. 30Cdo 1509/2011), „Ak bol neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby spôsobený niekým, kto bol použitý právnickou alebo inou fyzickou osobou k realizácii činnosti tejto právnickej či inej osoby, pričíta sa neoprávnený zásah samotnej fyzickej či inej právnickej osobe“ (Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 2712/2005). „Pokiaľ bol neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej

4C/25/2019

-34-

osoby (§ 11 a nasl. Občianskeho zákonníka) spôsobený niekým, kto bol použitý právnickou osobou na realizáciu činnosti tejto právnickej osoby, považuje sa takýto zásah za zásah spôsobený priamo právnickou osobou. Pre posúdenie, či išlo o takúto činnosť, je určujúca existencia miestneho, časového a vecného vzťahu k plneniu danej činnosti“ (Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 228/2012).

79. Pri posúdení občianskoprávnej zodpovednosti teda nebolo podstatné, že žalovaná konala prostredníctvom svojich obchodných zástupcov, ktorí sa postupne menili, ani to, že kto písomné dokumenty s osobnými údajmi vytvoril, spracúval, až napokon ich protiprávne likvidoval a sprístupnil, a to obchodný zástupca ELSIG s.r.o., ale je právne významné, že porušenie ochrany osobných údajov ako Úradom na ochranu osobných údajov preukázaný bezpečnostný incident bolo spôsobené pri plnení Zmluvy o pripojení, ktorú mal žalobca uzatvorenú práve so žalovanou. Objektívna zodpovednosť je zodpovednosťou za výsledok (bez potreby preukazovať zavinenie) konania účastníka v konkrétnom právnom vzťahu. Na základe uvedeného mal súd preukázanú pasívnu vecnú legitimitáciu žalovanej a teda rozhodol, že žalovaná zodpovedá žalobcovi v súkromnom občianskoprávnom vzťahu za zásah do jeho práva na ochranu osobných údajov zakotveného v čl. 19 Ústavy SR a poskytol žalobcovi súdnu ochranu.

80. Na tomto mieste súd považuje za dôležité zdôrazniť rozdiel medzi občianskoprávnou a administratívnou (správnou) zodpovednosťou subjektov v režime zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov, ktorý bol platný v čase vzniku a trvania bezpečnostného incidentu. Bezpečnostný incident je termín administratívneho konania o ochrane osobných údajov podľa ZOOÚ a v konkrétnej veci ním Úrad na ochranu osobných údajov skutkovo aj právne vymedzil protiprávne konanie obchodného zástupcu žalovanej pri spracúvaní osobných údajov žalobcu tak, ako to vyplýva z rozhodnutí Úradu na ochranu osobných údajov číslo: 00777/2017-Os-17 zo dňa 16.8.2017, číslo: 01515/2017-Os-9 zo dňa 22.12.2017 a z rozhodnutia predsedníčky Úradu na ochranu osobných údajov číslo: 00103/2018-Op-7 zo dňa 9.3.2018. Administratívna zodpovednosť pri spracúvaní osobných údajov vyplýva pre zainteresované subjekty z § 1 písm. b) ZOOÚ, pričom dozor nad dodržiavaním pravidiel ochrany osobných údajov daných ZOOÚ vykonáva orgán štátu, ktorým je Úrad na ochranu osobných údajov. Administratívna zodpovednosť teda znamená zodpovednosť osoby zainteresovanej na spracúvaní osobných údajov (napr. prevádzkovateľ, sprostredkovateľ a osoby vymedzené v § 2 ods. 1 ZOOÚ) voči štátu za dodržiavane presných pravidiel pre vykonávanie jednotlivých operácií s osobnými údajmi v rôznych spoločenských oblastiach. Administratívna zodpovednosť je kategóriou verejného práva založenou na subjektívnej zodpovednosti, preto na jej naplnenie sa vyžaduje zavinenie (postačuje nedbanlivosť). Občianskoprávna zodpovednosť je však kategóriou súkromného práva (medzi subjektami právneho vzťahu) a je založená na princípe objektívnej zodpovednosti (za výsledok) bez potreby preukazovať zavinenie.

81. Skutok, ktorým došlo pri spracúvaní osobných údajov žalobcu v rámci jeho právneho vzťahu so žalovanou k zavinenému porušeniu jeho ochrany zo strany žalovanou povereného sprostredkovateľa ako obchodného zástupcu žalovanej je bezpečnostným incidentom, za ktorý v rovine administratívneho práva (voči štátu reprezentovaného Úradom) zodpovedá poverený sprostredkovateľ ako priamy pôvodca zásahu do práv žalobcu. V administratívnom konaní bolo právoplatne rozhodnuté, že sprostredkovateľ (ELSIG s.r.o.)

4C/25/2019

-35-

porušil § 17 ods. 1 a § 19 ods. 1 ZOOÚ, čím sa dopustil administratívneho deliktu podľa § 68 ods. 5 písm. d) a § 68 ods. 5 písm. e) ZOOÚ, za čo mu bola uložená pokuta vo výške 5000 eur.

82. Ten istý bezpečnostný incident je v rovine súkromného práva skutkovým základom protiprávneho konania, za ktoré nesie voči žalobcovi občianskoprávnu zodpovednosť žalovaná, pretože ako už bolo súdom konštatované, k zásahu do práva na súkromný život (na súkromie) žalobcu došlo pri spracúvaní osobných údajov žalobcu v súvislosti s poskytovaním telekomunikačných služieb žalovanou žalobcovi na základe Zmluvy o pripojení. Pre posúdenie občianskoprávnej zodpovednosti je pritom bez právneho významu, že osobné údaje žalobcu spracúvala v rozpore so zákonom osoba poverená žalovanou, pretože právny základ pre ich spracúvanie (§ 56 ods. 3 ZEK) svedčil žalovanej a osobné údaje poverená osoba (sprostredkovateľ) spracúvala v mene a v záujme žalovanej v súvislosti s plnením Zmluvy o pripojení. Preto žalovaná občianskoprávne zodpovedá žalobcovi za zásah do jeho súkromia. Napokon

aj zákon o ochrane osobných údajov okrem administratívnej zodpovednosti, ktorú priamo upravuje, odkazuje v ustanovení § 3 ods. 3 na možnosť dotknutej osoby uplatniť prostriedkami súdnej ochrany právo na ochranu osobnosti podľa § 11 až 16 Občianskeho zákonníka. Súd na margo občianskoprávnej zodpovednosti žalovanej voči žalobcovi poznamenáva, že z listu žalovanej zo dňa 16.3.2017, ktorý bol reakciou na list ďalších dotknutých osôb zastúpených právnym zástupcom zo dňa 28.2.2017, nevyplýva, aby žalovaná namietala svoju zodpovednosť za „uvedený incident“. V liste žalovaná uvádza, že k takejto situácii došlo aj napriek skutočnosti, že spoločnosť Orange Slovensko vynakladá maximálne úsilie na zabezpečenie efektívnej ochrany osobných údajov svojich účastníkov a zároveň prijala opatrenia, aby sa v budúcnosti eliminovala v maximálnej miere možnosť vzniku takejto alebo podobnej situácie. Žalovaná v liste zo dňa 16.3.2017 uviedla: „Pokiaľ ide o Vašu požiadavku na zaplatenie finančnej satisfakcie v sume 5 000 eur pre každého z klientov, zaujíma k tejto spoločnosť Orange Slovensko negatívne stanovisko. Podľa názoru spoločnosti Orange Slovensko nedosiahol prípadný zásah do osobnostných práv Vašich klientov ako dotknutých osôb takú intenzitu a následky s ohľadom na ich súkromný život, aby boli odôvodnené úvahy nad poskytnutím náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Rovnako tak v tomto momente, ako aj Vy sám uvádzate, nie sú známe ani informácie o tom, že by ktorejkoľvek z Vami zastupovaných osôb vznikla akákoľvek škoda v príčinnej súvislosti s popisovanou udalosťou. Spoločnosť Orange Slovensko sa zároveň touto cestou Vaším klientom ospravedlňuje za vzniknutú situáciu a ubezpečuje ich, že urobí všetko preto, aby sa v budúcnosti takáto situácia neopakovala“.

83. Z takéhoto stanoviska žalovanej sa súdu skôr javí, že žalovaná nepopiera svoju zodpovednosť za bezpečnostný incident vo vzťahu k žalobcovi (smeruje k tomu aj jej ospravedlnenie voči ostatným dotknutým osobám), ale „prípadný“ zásah do osobnostných práv žalobcu nedosiahol podľa žalovanej takú intenzitu a následky s ohľadom na ich súkromný život, aby boli odôvodnené úvahy nad poskytnutím náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Z uvedeného jasne vyplýva, že negatívne stanovisko žalovanej vo vzťahu k požadovanej finančnej satisfakcii v predsúdnom štádiu sa neopieralo o argument popretia vlastnej zodpovednosti za bezpečnostný incident, ale o nedostatok intenzity zásahu do osobnostných práv a jeho následky v sfére súkromného života dotknutých osôb.

4C/25/2019

-36-

84. Zmena postoja žalovanej nastala v súdnom konaní, kde žalovaná svoju pasívnu legitimitáciu namietala od začiatku a okrem už spomínanej argumentácie poukazovala aj na skutočnosť, že v administratívnom konaní proti žalovanej bolo rozhodnutím ÚOOÚ SR zo dňa 23.8.2018 číslo: 00144/2018-Os-21 konanie o ochrane osobných údajov proti žalovanej ako prevádzkovateľovi zastavené, pretože Úrad nezistil v príčinnej súvislosti medzi vznikom bezpečnostného incidentu a plnením zákonných povinností prevádzkovateľa porušenie zákona. Citované rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím predsedníčky ÚOOÚ SR zo dňa 22.11.2018 č. k.: 00465/2018-Op-4. Vzhľadom k uvedeným rozhodnutiam žalovaná navrhovala, aby súd postupoval podľa § 193 CSP, podľa ktorého je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný iný správny delikt postihuteľný podľa osobitného predpisu. Súd sa s argumentáciou žalovanej nestotožnil, pretože citované rozhodnutia ÚOOÚ SR a jeho predsedníčky nepatria medzi rozhodnutia, ktorých záväznosť pre súd by mala vyplývať z § 193 CSP.

85. Podľa § 193 CSP súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

86. Citovanými rozhodnutiami príslušný správny orgán (ÚOOÚ SR) nerozhodol o tom, že bol spáchaný iný správny delikt postihuteľný podľa osobitného predpisu (ZOOÚ) a o tom, kto ho spáchal, ale rozhodol o zastavení konania o ochrane osobných údajov vedeného voči žalovanej. Takéto rozhodnutie nie je pre súd záväzné, ani čo sa týka výroku, ani odôvodnenia. Napriek uvedenému sa súd s citovanými rozhodnutiami oboznámil a zistil, že administratívny orgán sa v správnom konaní o ochrane osobných

údajov proti žalovanej nezaoberal niektorými skutočnosťami, ktoré by mohli mať význam pri posudzovaní administratívnej zodpovednosti žalovanej.

87. Písomná dokumentácia týkajúca sa osobných údajov žalobcu a ďalších dotknutých osôb sa podľa vyjadrenia spoločnosti ELSIG s.r.o. nachádzala na obchodnej prevádzke žalovanej v Stropkove už v roku 2014, keď ELSIG s.r.o. ešte neprevádzkoval predajňu v Stropkove. ELSIG s.r.o. ako sprostredkovateľ sa v administratívnom konaní ÚOOÚ SR č. 01515/2017-Os v rozklade proti rozhodnutiu zo dňa 22.12.2017 vyjadril, že uvedenú dokumentáciu nikdy písomne neprebrali a nemali k nej vzťah ani ako prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ.

88. Žalovaná v podaní zo dňa 14.1.2020, v ktorom odpovedala na písomné otázky žalobcov v konaní na tunajšom súde sp. zn. 6C/29/2018, uviedla, že každý zákaznícky dokument, ktorý je vytvorený na predajnom mieste je zaevidovaný v aplikácii Archivnet, kde je uvedený aj jeho status, to jest je možné určiť v každom okamihu, či sa dokument na predajni stále nachádza alebo bol vyexpedovaný do centrálného archívu žalovanej v Lučenci. Žalovaná v tom istom podaní konštatovala, že po vyhotovení týchto dokumentov na predajnom mieste sa tieto dokumenty v najbližšom termíne zvozu dokumentácie (raz za 14 4C/25/2019 -37-

kalendárnych dní) od vzniku dokumentu zasielajú na účely archivácie do centrálného archívu žalovanej v Lučenci, kde sa priložia k zmluve o pripojení, resp. k zmluve o poskytovaní verejných služieb, ku ktorej boli vyhotovené, to jest archivujú sa spolu s touto zmluvou. Najmä tu uvádzané skutočnosti navodzujú opodstatnené pochybnosti o tom, či žalovaná v súvislosti s posudzovaným bezpečnostným incidentom aj sama osobne neporušila niektoré z ustanovení ZOOÚ, keď jej patriaca dokumentácia s osobnými údajmi jej zákazníkov sa po prevzatí obchodného zastúpenia žalovanej v Stropkove od Ivety O. v prospech JÁV.o ELSIG bezdôvodne nachádzala v predajni v Stropkove, kde bola od roku 2014 až do mesiaca február 2017 nepovšimnutá a neodborne odložená v sklade za tovarom v značkovej predajni (z odôvodnenia rozhodnutia predsedníčky ÚOOÚ SR zo dňa 9.3.2018 číslo: 00103/2018-Op-7 na strane 9). Predsedníčka ÚOOÚ SR v citovanom rozhodnutí na stranách 10) a 11) ďalej konštatuje, že v prípade zániku výkonu oprávnení obchodného zastúpenia v značkovej predajni práva a povinnosti súvisiace s prevádzkovaním značkovej predajne spoločnosti Orange, alebo vzhľadom na svoju povahu slúžiace tomuto účelu prechádzajú späť na spoločnosť Orange, prípadne na iného obchodného zástupcu určeného spoločnosťou Orange. Ak nový obchodný zástupca tvrdí, že uvedenú dokumentáciu nikdy neprevzal a nemal k nej žiaden vzťah a žalovaná nepreukázala, že túto dokumentáciu novému obchodnému zástupcovi protokolárne odovzdala (odpoveď na otázku č. 6 v podaní žalovanej zo 14.1.2020) potom je evidentné, že žalovaná nemala dlhodobo pod kontrolou predmetné písomnosti a to napriek jej tvrdeniu o fungujúcej aplikácii Archivnet aj napriek pravidelnému štrnásťdňovému zberu originálnych dokumentov do centrálného archívu žalovanej v Lučenci.

89. Súd v predchádzajúcej argumentácii už vysvetlil, že v administratívnom konaní zistený bezpečnostný incident tvorí skutkový základ protiprávneho konania, ktoré v rámci objektívnej občianskoprávnej zodpovednosti voči žalobcovi za zásah do jeho súkromia dopadá na žalovanú.

90. Po tom, čo súd mal za preukázanú pasívnu legitímáciu žalovanej, sa zaoberal vecou samou. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd uložil povinnosť žalovanej zaplatiť mu sumu 5 000 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy vo forme finančného zadosťučinenia za neoprávnený zásah do svojho súkromného života v súvislosti s porušením práva na ochranu osobných údajov.

91. Pod nemajetkovou ujmu možno vo všeobecnosti rozumieť akúkoľvek ujmu, ktorá pre poškodeného nepredstavuje priamu stratu na majetku, a teda nie je vyjadriteľná v peniazoch. Postihuje inú ako majetkovú sféru poškodeného - sféru osobnostnú. Všetky práva, ktoré sú späté s ochranou osobnosti a ktoré sú zakotvené v Ústave Slovenskej republiky, sú v našom právnom poriadku chránené prostredníctvom právnych noriem, ktoré patria do rôznych odvetví práva. Ochrana osobnosti fyzickej osoby je podrobne upravená normami súkromného práva, predovšetkým občianskeho práva. Právo na ochranu osobnosti fyzickej osoby ako takej je chránené štátom a vyplýva priamo z Ústavy Slovenskej

republiky, ale aj z ostatných právnych predpisov a medzinárodných noriem. Do práva na ochranu osobnosti preto nemožno zasahovať a ani ho nemožno nikomu vziať či obmedziť.

92. Občiansky zákonník v ustanovení § 11 a nasl. poskytuje ochranu osobnosti subjektom, proti ktorým smeroval zásah znižujúci ich vážnosť, dôstojnosť a česť a ohrozujúci
4C/25/2019

-38-

ich postavenie a uplatnenie v spoločnosti. Fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Česť fyzickej osoby je výrazom úcty, uznania a ocenenia, teda vážnosti konkrétnej fyzickej osoby, ktorú požíva pre svoje postoje a chovanie u ostatných členov spoločnosti a ktorá ovplyvňuje posudzovanie jej postavenia a uplatňovanie v spoločnosti. Neoprávnený zásah do cti a dôstojnosti fyzickej osoby môže teda spočívať buď v skutkových tvrdeniach, alebo v kritike, t. j. v hodnotiacich úsudkoch. Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadostučinenie (§ 13 ods. 1 OZ). Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa § 13 ods. 1 OZ najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby, alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 13 ods. 2 OZ).

93. Na úspešné uplatnenie práva na ochranu osobnosti sa nevyžaduje vyvolanie následkov, ale stačí, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené ustanovením § 11 OZ. „Základnou hmotnoprávnou podmienkou vzniku zodpovednosti podľa § 13 OZ je, aby zásah bol objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcu buď v porušení, alebo len v ohrození osobnostného práva fyzickej osoby, pokiaľ ide o jej fyzickú a morálnu integritu“ (Rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 22.6.2006, sp. zn. 30Cdo 2914/2005).

94. Zásah do práva na ochranu osobnosti je svojou povahou civilným deliktom a primerané zadostučinenie v ktorejkoľvek zákonom predpokladanej forme jednou z civilnoprávných sankcií. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázaný zásah do súkromia žalobcu pri protiprávnom spracúvaní jeho osobných údajov, preto súd v ďalšom skúmal, aká ujma bola žalobcovi spôsobená, jej závažnosť a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva žalobcu došlo. Súd sa nestotožnil s argumentáciou žalovanej, že žalobca nijakým spôsobom nešpecifikoval a už vôbec nepreukázal, v čom by mala táto morálna ujma spočívať a akým spôsobom a z čoho by v súvislosti s predmetnými osobnými údajmi mala na strane žalobcu vzniknúť. Žalovaná zastávala stanovisko, že v tomto prípade morálna ujma žalobcu z uvedeného incidentu ani len objektívne vzniknúť nemohla, pričom aj s týmto tvrdením nie je možné súhlasiť.

95. Vo všeobecnosti je možné konštatovať, že osobné údaje sú vstupnou bránou do súkromia každého jedinca, preto právo na ich ochranu musí požívať vysoký stupeň právnej ochrany. Postupujúcou globalizáciou súčasnej informačnej spoločnosti a možnosťami, ktoré ponúkajú nové technológie a aplikácie sa riziká, ktorým je vystavené súkromie každého jedinca, ešte zvyšuje.

96. Tvrdenie žalovanej, že „žalobcovi žiadna ujma nevznikla a vzhľadom k povahe osobných údajov ani len vzniknúť nemohla“ je v úplnom rozpore s konštatovaním Predsedníčky Úradu v rozhodnutí zo dňa 9.3.2018 č. k. 00103/2018-Op-7 o rozklade spoločnosti ELSIG, s.r.o. proti rozhodnutiu Úradu o uložení pokuty za predmetný bezpečnostný incident, ktorým bolo zasiahnuté do práv žalobcu. Súd sa stotožnil s argumentáciou predsedníčky v jej rozhodnutí, že významný vplyv na celkovú závažnosť protiprávneho konania mali zistený počet odcudzenej dokumentácie (viac než 400 dokumentov), okolnosti, za akých došlo k vzniku bezpečnostného incidentu (umiestnenie
4C/25/2019

-39-

archívnej krabice do neuzamknutého skladu na papierový odpad), sprístupnenie osobných údajov dotknutých osôb neobmedzeného počtu neoprávnených osôb, kategória neoprávnených sprístupnených osobných údajov (vrátane rodného čísla ako jedinečného identifikátora) a čas trvania protiprávneho konania. Z odôvodnenia citovaného rozhodnutia na stranách 8 a 9 súd cituje: „Predsedníčka Úradu

konštatuje, že zo strany prvostupňového orgánu došlo k náležitému prešetreniu závažnosti a následkov protiprávneho konania, ktorého sa sprostredkovateľ dopustil. Zistený počet odcudzenej dokumentácie má významný vplyv na celkovú závažnosť protiprávneho konania, ktorej riadne posúdenie predpokladá aj ustanovenie § 70 ods. 4 zákona č. 122/2013 Z. z., avšak je nesporné, že prvostupňový orgán prihliadal pri ukladaní výšky pokuty najmä na mieru závažnosti bezpečnostného incidentu, okolnosti, za akých došlo k vzniku bezpečnostného incidentu, a to umiestnenie archívnej krabice do neuzamknutého skladu na papierový odpad, do ktorého mal prístup neobmedzený počet osôb, čím došlo k neoprávnenému sprístupneniu osobných údajov dotknutých osôb neobmedzenému počtu neoprávnených osôb a z ktorého bola archívna krabica začiatkom mesiaca február 2017 odnesená Bc. Mal.m, do miesta sídla advokátskej kancelárie JUDr. Ambróza Motyku a súčasne je potrebné poukázať na kategóriu neoprávnené sprístupnených osobných údajov, keďže zmluvná dokumentácia obsahovala aj údaje o rodných číslach klientov spoločnosti Orange ako dotknutých osôb, čím došlo k ohrozeniu citlivého osobného údaje vo forme jedinečného identifikátora dotknutej osoby, ktorému zákon č. 122/2013 Z. z. poskytuje zvýšenú ochranu. Negatívnym následkom neoprávneného sprístupnenia je samotný vznik rizika pre práva a slobody fyzických osôb, a to najmä strata kontroly nad svojimi osobnými údajmi a ďalšie riziká s rôznym stupňom pravdepodobnosti a závažnosti, ktoré by mohli čo i len viesť k ujme, či už majetkovej alebo nemajetkovej, a to najmä pokiaľ takáto spracovateľská operácia môže viesť napríklad ku krádeži totožnosti, podvodu alebo finančnej strate, poškodeniu dobrého mena, strate dôvernosti osobných údajov, alebo akémukoľvek hospodárskemu alebo sociálnemu znevýhodneniu. Predmetné spracúvanie zahŕňalo veľké množstvo citlivých osobných údajov a malo, alebo čo i len mohlo mať negatívne dôsledky na veľký počet dotknutých osôb. Predsedníčka úradu dopĺňa závery prvostupňového orgánu a poukazuje aj na čas trvania protiprávneho konania, a to približne od roku 2014, kedy došlo k preberaniu značkovej predajne spoločnosti Orange a k uloženiu pokynu ku likvidácii nájdenej dokumentácie, ktorý ale vedúcim zamestnancom nebol splnený a namiesto toho bola archívna krabica neodborne odložená v sklade za tovarom značkovej predajne, teda v rozpore s nastavenými procesmi a postupmi archivácie do mesiaca február 2017, kedy došlo k samotnému vzniku bezpečnostného incidentu. Počas celého tohto obdobia bola archívna krabica nezabezpečená a vedúcim zamestnancom a samotným sprostredkovateľom nepovšimnutá. A práve tieto skutočnosti - kategória spracovateľskej operácie, čas trvania protiprávneho konania, kategória osobných údajov, nedodržanie bezpečnostných opatrení sprostredkovateľom sú prítiažujúcimi okolnosťami, pre ktoré prvostupňový orgán pristúpil k určeniu výšky uloženej pokuty.“

97. V zhode s predsedníčkou ÚOOÚ SR súd konštatuje, že negatívnym následkom neoprávneného sprístupnenia je samotný vznik rizika pre práva a slobody fyzických osôb, a to najmä strata kontroly nad svojimi osobnými údajmi a ďalšie riziká s rôznym stupňom pravdepodobnosti a závažnosti, ktoré by mohli čo i len viesť k ujme, či už majetkovej alebo nemajetkovej, a to najmä pokiaľ takáto spracovateľská operácia môže viesť napríklad ku krádeži totožnosti, podvodu alebo finančnej strate, poškodeniu dobrého mena, strate dôvernosti osobných údajov alebo akémukoľvek hospodárskemu alebo sociálnemu

4C/25/2019

-40-

znevýhodneniu. Predmetné spracúvanie zahŕňalo veľké množstvo citlivých osobných údajov a malo alebo čo i len mohlo mať negatívne dôsledky na veľký počet dotknutých osôb, vrátane žalobcu.

98. Uvedené len potvrdzuje skutočnosť, že takto vymedzená ujma v sfére súkromného života žalobcu by bola (musela byť) každou inou fyzickou osobou nachádzajúcou sa v danom mieste a čase a v tej istej situácii objektívne vnímaná vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo jeho dopad a dôsledky, ako ujma závažná. Subjektívne pocity nie sú rozhodujúce, podstatné je objektívne hľadisko (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29.6.2011 sp. zn. 4Cdo 232/2010).

99. Ak ochrana súkromia a ochrana osobných údajov sa svojím obsahom a povahou zaradujú medzi základné ľudské práva, potom neoprávnené sprístupnenie osobných údajov v rozsahu predmetného bezpečnostného incidentu by z objektívneho hľadiska znamenalo významné dátové obnaženie každého subjektu, preto aj ujmu tým vzniknutú by každý subjekt nachádzajúci sa v situácii žalobcu pociťoval ako ujmu závažnú.

100. Vzhľadom k širokej škále prejavov a súčastí súkromného života fyzickej osoby môže dochádzať k rozmanitým prejavom zásahov do súkromia a ich dôsledkov na chránené osobnostné práva. Tieto zásahy v určitých prípadoch môžu (avšak nemusia) mať aj difamačné dôsledky - neoprávnený zásah do tohto čiastkového práva (práva na súkromie) nemusí vždy vyvolať zníženie vážnosti alebo dôstojnosti dotknutej fyzickej osoby. Porušenie práva na súkromie je potrebné dôsledne odlišovať od prípadov neoprávnených zásahov do práva na česť, dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 18.2.2010 sp. zn. 3Cdo 137/2008).

101. Keďže Listina základných práv a slobôd je súčasťou právneho (ústavného) poriadku Slovenskej republiky (Ústavný zákon č. 23/1991 Zb.), súd konštatuje, že v predmetnej právnej veci došlo u žalobcu sprístupnením osobných údajov v kombinácii: meno, priezvisko, adresa bydliska, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu, telefónne číslo, číslo SIM karty a vlastnoručný podpis, a to neobmedzenému počtu neoprávnených osôb k porušeniu práva na informačné sebaurčenie podľa článku 10 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, čím bolo neprípustne zasiahnuté do súkromia žalobcu. Právo na rešpekt k súkromnému životu a právo na informačné sebaurčenie sú podrobne analyzované v Náleze pléna Ústavného súdu ČR sp. zn. Pl. ÚS 24/10 z 22.3.2011 bod VII., z ktorého vyplýva, že „Primárnou funkciou práva na rešpekt k súkromnému životu je zabezpečiť priestor pre rozvoj a sebarealizáciu individuálnej osobnosti. Vedľa tradičného vymedzenia súkromia v jeho priestorovej dimenzii (ochrana obydlia v širšom slova zmyslu) a v súvislosti s autonómnou existenciou a verejnou mocou nerušenou tvorbou sociálnych vzťahov (v manželstve, v rodine, v spoločnosti), právo na rešpekt k súkromnému životu zahŕňa i garanciu sebaurčenia v zmysle zásadného rozhodovania jednotlivca o sebe samom. Inými slovami, právo na súkromie garantuje rovnako právo jednotlivca rozhodnúť podľa vlastného uváženia, či, príp. v akom rozsahu, akým spôsobom a za akých okolností majú byť skutočnosti a informácie z jeho osobného súkromia sprístupnené iným subjektom. Ide o aspekt práva na súkromie v podobe práva na informačné sebaurčenie, výslovne garantovaný čl. 10 ods. 3 Listiny“.

4C/25/2019

-41-

102. Z uvedeného je jednoznačné, že medzi bezpečnostným incidentom ako protiprávnym konaním a vznikom ujmy v sfére zásahu do súkromia žalobcu je bezprostredná príčinná súvislosť.

103. Žalobca ako právny prostriedok ochrany za zásah do svojho súkromia požadoval náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, a to 5 000 eur. Súd konštatujúc splnenie podmienok pre priznanie relutárnej náhrady sa pri rozhodovaní o výške náhrady zaoberal závažnosťou vzniknutej ujmy a okolnosťami, za ktorých k porušeniu práva došlo (§ 13 ods. 3 OZ). Podrobné odôvodnenie tohto rozsudku ponúka opis závažnosti ujmy aj okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, pričom nad rámec už uvedeného súd konštatuje, že žalovaná ako významný podnik na telekomunikačnom trhu sa k bezpečnostnému incidentu týkajúceho sa stoviek jej zákazníkov postavila pomerne benevolentne, keď po prvotnom ospravedlnení sa dotknutým osobám listom zo dňa 16.3.2017 v ďalšom už popierala akúkoľvek svoju zodpovednosť za bezpečnostný incident a konanie svojho obchodného zástupcu (jeho pracovníka) ako priameho pôvodcu zásahu značne relativizovala. Súd nezdieľa názor žalovanej, že osobné údaje žalobcu a ďalších dotknutých osôb boli do neuzamknutého skladu na papierový odpad umiestnené „omylom, resp. nedopatrením“, pretože podľa názoru súdu sa tak stalo hrubou nedbanlivosťou osoby pracujúcej v prospech obchodných záujmov žalovanej. Dokumenty s osobnými údajmi žalobcov boli navyše už od roku 2014 po odchode obchodnej zástupkyne S.j nedbalo uložené (založené tovarom) v značkovej predajni žalovanej v Stropkove a žalovaná ani nepreukázala odovzdanie týchto dokumentov novému obchodnému zástupcovi, pretože už v roku 2014 nebol dôvod uchovávať tieto dokumenty z rokov 2011 a 2012 na značkovej predajni, ale mali byť bezpečne uložené v centrálnom archíve žalovanej. Písomné materiály s osobnými údajmi žalobcov boli navyše uložené v originálnej archívnej krabici a v tejto krabici „umiestnené“ do neuzamknutého skladu na papierový odpad, čo len zväzňuje stupeň nedbanlivosti priameho pôvodcu zásahu.

104. Ústavný súd SR v Náleze zo dňa 9.11.2016 sp. zn. I.ÚS 689/2014 skonštatoval, že optimalizácia medzi základnými funkciami primeraného zadosťučinenia a špecifikum každého jednotlivého prípadu vylučujú pevnú zákonom ustanovenú štandardizáciu sadzieb či hraníc (či minimálnu alebo maximálnu), exaktnú metodiku výpočtu alebo existenciu nejakého bodového ohodnotenia, na základe ktorých by

sa výška relutárnej náhrady priznávanej súdom stanovovala a ktoré môžu byť v žalobách žiadané. Stanovenie výšky náhrady je tak zo zákona preto vecou voľnej úvahy súdov, ktorá musí byť odôvodnená a musí mať svoj základ v zistenom skutkovom stave týkajúcom sa obidvoch zákonom predvídaných kritérií, t. j. závažnosti vzniknutej ujmy i okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo (§ 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Pri úvahe o primeranosti výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je rovnako nevyhnutné prihliadať na samotný účel a funkcie tohto inštitútu pri ochrane osobnosti. Primárnou je funkcia satisfakčná, ale je tu aj funkcia preventívno-sankčná, ktorú by relutárna náhrada mala plniť z hľadiska špeciálnej a generálnej prevencie; medzi nimi by mal existovať vzťah komplementarity (navzájom sa dopĺňajú, posilňujú) i vzťah konkurencie.

105. Súd v rámci voľnej úvahy prihliadal na vzájomné vzťahy jednotlivých uvedených argumentov aj na význam chráneného záujmu, špecifiká zásahu do práv žalobcu a veľkého množstva ďalších dotknutých osôb a v snahe spravodlivo vyvážiť satisfakčnú aj preventívno- sankčnú funkciu relutárnej náhrady určil sumu 3 300 eur pre žalobcu ako sumu primeranú.

4C/25/2019

-42-

Súd nepovažoval za vhodné pri stanovení výšky použiť prepočet podľa § 12 zák. č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako to urobil odvolací súd v rozsudku č. k. 13Co/7/2021-530 zo dňa 30.3.2021 v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 6C/29/2018, nakoľko na základe citovaného zákona ide o systém odškodňovania obetí štátom, ktorý aj autoritatívne stanovil zákonom, akú sumu prizná obetiam trestných činov. V súdnej veci však ide o typický občianskoprávny vzťah upravený normami súkromného práva.

106. Pokiaľ odvolací súd v odôvodnení rozsudku č. k. 13Co/7/2021-530 pri náhradách nemajetkovej ujmy pri pozostalých z dopravných nehôd uvádza priznávanie súm od 15 000 eur až 20 000 eur, súd príkladom poukazuje na rozsudky, na základe ktorých súdy priznávajú oveľa vyššie sumy nemajetkových ujmy, napr. na rozsudok Krajského súdu Trenčín, ktorý rozhodnutím zo dňa 7.7.2015, spisová značka 6Co/810/2014 potvrdil rozhodnutie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, ktorý priznal manželovi náhradu nemajetkovej ujmy 70 000 eur za stratu manželky a každému z dvoch maloletých detí 100 000 eur za stratu mamy, rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica, ktorý rozhodnutím zo dňa 30.7.2015, spisová značka 12Co/465/2014 potvrdil rozhodnutie Okresného súdu, ktorý priznal rovným dielom každej oprávnenej osobe (manželka + 2 maloleté deti) náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej smrťou manžela a otca detí vo výške 33 500 eur, celková výška priznanej náhrady nemajetkovej ujmy bola 100 500 eur, rozsudok Krajského súdu Prešov spisová značka 21Co/137/2017, na základe ktorého súd priznal manželke nemajetkovú ujmu vo výške 40 000 eur za stratu manžela, náhradu nemajetkovej ujmy 20 000 eur priznal každému plnoletému synovi za stratu otca, 4 ročnému maloletému synovi priznal súd 40 000 eur a iné.

107. Súd sa preto zhoduje s názorom žalobcu, že priznaná náhrada v uvedenom konaní (110 eur) vzhľadom na významné postavenie žalovanej na telekomunikačnom trhu ani zďaleka nenapĺňa preventívnu, satisfakčnú ani sankčnú funkciu, ktorú by mala spravodlivá relutárna náhrada spĺňať a že odvolacím súdom priznaná náhrada pôsobí vo verejnosti práve naopak, je nespravodlivo neprimeraná a nebude nútiť prevádzkovateľov organizačných systémov správať sa voči citlivým údajom svojich klientov zodpovedne.

108. Na základe uvedeného súd vo výroku II. rozsudku zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 3 300 eur a vo výroku III. rozsudku vo zvyšku žalobu zamietol.

109. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

110. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

111. O trovách konania súd vo výroku IV. rozhodol podľa citovaného ustanovenia § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal proti žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu a to napriek

zamietnutiu žaloby v prevyšujúcej časti, pretože výška náhrady záležala od úvahy súdu. O výške trov bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

6C/15/2019

-44-

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.